

גליון

מאמר הזמן

~ לשון הקודש ~

אלול תשפ"ה

מאמר: לכו ונשובה אל ה'; כיצד
יכולים לזכות להמתנה של
'תשובה מאוחרת'?

מאת כ"ק מרדך
אדמו"ר שליט"א

יצא לאור
על ידי מערכת פנים
מאורות סיקסא

**מערכת פנים מאירות
מכון להוצאות שיעורי ב"ק מרן אדמו"ר מפנים
מאירות סיקסא שליט"א**

יכולין לשמוע השיעורים:

בקול פנים מאירות

ארה"ב: 845-414-8211

845-414-0076

א"י: 072-370-1823

ענגלאנד: 0330-350-3190

ארגנטינע: 5411-2152-7691

אנטווערפן: 323-346-0673

לקבל הגליון ושאר גליונות מהמערכת יפנו:

gilyonospm@gmail.com

גם יכולין לשמוע השיעורים על: קול

הלשון/פנים מאירות

לָכוּ וְנִשְׁוֶבָה אֶל ה'

כיצד יכולים לזכות להמתנה של 'תשובה מאהבה'?

'יראה עילאה', יש כבוד כלפי הקדוש ברוך הוא, יש יראת כבוד.

אי אפשר לאדם לעשות 'תשובה מאהבה' רביה"ק אומר דברים נוראים: אין מציאות כזו, שאדם בשר ודם יעשה 'תשובה מאהבה', אין דבר כזה, זה לא אפשרי. אין מציאות כזו. למה? על כך הוא מביא, שאדם לא יכול בדרך הטבע לאהוב דבר שהוא לא רואה, והוא לא יודע מה זה. אם אצייר לך את טעם המתוק לחייך של מאכל מסוים בעולם, לא תאהב אותו, כל עוד לא תטעם אותו. 'תשובה מאהבה' פירושה לאהוב את הקדוש ברוך הוא. דבר שלא רואים, ואי אפשר לראות בעיניים, לא ייתכן בדרך הטבע, שתהיה מציאות כזו של תשובה מאהבה.

על מה מדברים חז"ל על תשובה מאהבה? רביה"ק אומר דברים מופלאים, התשובה היא, שבאמת אין דבר כזה. אלא אם אדם עובד את הקדוש ברוך הוא, והוא באמת רוצה לעשות תשובה, הקדוש ברוך הוא נותן לו מתנה בדרך נס, שהוא יכול לאהוב

בוקר טוב, בחורים יקרים, זו זכות לשבת ולשוחח עם בחורים בערב ראש חודש אלול, שיושבים ולומדים. חסידישע צורות, ליכטיגע צורות, זה נותן טעם, ברוך השם, שהשם יתברך יעזור שיהיה עם סייעתא דשמיא.

ישנם שתי סוגי 'תשובה': תשובה מיראה ותשובה מאהבה

כשמדברים על עניין התשובה, בערב ראש חודש אלול. רואים שמרן רביה"ק מסאטמאר זי"ע מביא בספה"ק דברי יואל, כתוב אולי יותר מעשר פעמים, רעיון אדיר שצריך להתעמק בו כשמדברים על תשובה. הוא אומר כך: יש 'תשובה מאהבה' ויש 'תשובה מיראה'. מה ההבדל בין 'תשובה מאהבה' ל'תשובה מיראה'?

'תשובה מאהבה' פירושה במילים פשוטות מאוד, אדם אוהב את הקדוש ברוך הוא והוא עושה תשובה. בהמשך השיחה נראה על מה צריך לעשות תשובה, אבל לעשות תשובה, כי אני אוהב אותו. ואחרי כן יש 'תשובה מיראה', אני ירא מהקדוש ברוך הוא. יש

בטבע משתחוים ומתבטלים כלפיו. זו יראה עילאה. כך מביא רביה"ק.

אין לך 'תשובה מאהבה'? זה לא בידך!
זוהי דבר מופלא לדעת. למה? כי הרבה פעמים, אדם לעצמו, הוא רוצה לעשות תשובה. הוא לא מרגיש... זה לא עובד... אתם יודעים, החלק הראשון של 'יום כיפור קטן', מתחילים 'תפילה לעני', זה עדיין הולך בחסד, אבל לאט לאט, הראש כבר במקומות אחרים, מתחילים להישר, "ככה אני נראה!"... כשהוא כבר מגיע לווידי הוא חושב "ככה נראים הימים נוראים שלי!"... וכך נראים בעצם כל הימים נוראים, כל תפילות ראש השנה ויום כיפור. 'במוצאי מנוחה' זה עוד הולך בהתלהבות! פתאום מוצאים את עצמנו, חוזרים לדמיונות ולחלומות, המוח נוסע, והראש מתבלבל.

אדם נשבר, אבל זו תמיד תשובה. אתה לא בתשובה מאהבה, אין לך את המתנה מהקדוש ברוך הוא, על זה צריך לעמול כדי לקבל את המתנה, זו עמל, זו השתוקקות שאדם צריך לעמול, אבל זו לא פעולה שאתה יכול לעשות.

העולם מספר על כך מילתא דבדיחותא. אב אחד קרא לבנו, ואמר: "ינקלע, אתה אוהב אותי?" הילד אומר: "לא! אני לא אוהב אותך אבי!"... האב הוריד לו שתי סטירות, ושואל שוב: "עכשיו אתה אוהב אותי?" הילד אומר: "אבי, נראה לי שעכשיו אני כבר אוהב אותך, כן..."!

את הקדוש ברוך הוא. לאהוב את הקדוש ברוך הוא זו מתנה בדרך נס. אדם עובד את הקדוש ברוך הוא, הוא רוצה ללמוד, הוא רוצה להתפלל, הוא רוצה לקיים את מצוות התורה, הוא רוצה לעשות מה שנכון. הקדוש ברוך הוא נותן לו מתנה בדרך נס, הוא יכול לאהוב את הקדוש ברוך הוא.

זו לא עבודה, שאתה יכול לעשות משהו למענה, כך כותב רביה"ק.

תשובה מראה היא עבודת האדם
'תשובה מראה', לזה יש מציאות בדרך הטבע. כי בדרך הטבע, רואים, שנענשים, אנשים שומעים דברים, פה שומעים סיפור כזה וסיפור כזה ח"ו, אנשים עוברים ייסורים, אנשים עוברים קשיים. 'ראה' היא 'דרך הטבע', לכן שייך שאדם יעשה תשובה באופן של יראה. חוץ מזה, זה בדרך השכל. זה בדרך הטבע, אדם מפחד שאומרים לו שזה וזה יקרה, גם אם לא היית שם מעולם, יגידו לך, שאסור ללכת לשם, כי זה מסוכן, לא תלך. גם אם לא תראה את זה לעולם, זו טבע, לפחד מדברים שמאיימים לפחד מהם.

יראת הכבוד כי הוא גבוה מאיתנו
אחרי כן יש בחינה הנקרא 'יראת כבוד'. לא מפחדים מצדיק, למשל מהבעל שם טוב הקדוש, כשאחד נכנס בהיכלו הקודש, בוודאי נפל אימה ופחד על הנכנס. האם הוא אדם רע? אבל התייחסו אליו ביראה... זו יראת הכבוד, זו יראת הכבוד. הוא גבוה מאיתנו, אז

נותנים את הלב, את האהבה להקדוש ברוך הוא, מה שאנחנו לא מבינים כי עוד לא ראינו והרגשנו את זה, ומי שלא טעם את טעם התורה, אפילו לא יודע על מה מדברים, אבל הוא רואה שיש בזה משהו - הקדוש ברוך הוא נותן לו מתנה.

אי אפשר לעלות מדרגה ללא קריאה מהקדוש ברוך הוא

יש קטע מפורסם ב"לקוט אוהב ישראל", אתם מכירים את דברי הרה"ק מאפטא זי"ע על פרשת ויקרא? הוא אומר דבר הפלא ופלא. כתוב בפסוק 'ויקרא אל משה, רש"י אומר: שעל כל קריאה שהקדוש ברוך הוא קרא למשה, כל דיבור, כל ציווי, קדמה לו קריאה, רש"י אומר, שמשה רבנו לא הלך לדבר עם השכינה עד שהקדוש ברוך הוא קרא לו, כך גם כל אדם - שמעו דברים מהרה"ק מאפטא - שרוצה לעלות ממדרגה אחת לשנייה, הוא לא יכול לעלות ממדרגה אחת לשנייה, כל עוד לא קוראים לו משמים, הוא לא יכול! אנחנו לא יכולים לעלות ממדרגה אחת לשנייה, בתורה, בעבודה וביראת שמים, אלא אם כן הקדוש ברוך הוא קורא לו, ואומר לו: "בחרתי בך, בוא, אני רוצה שתעלה למדרגה גבוהה יותר!" אי אפשר לעלות.

הסיבה לחסידים משוגעים ו'בעלי מרה שחורה' היא הרצון להיות 'בעלי מדרגות'

הוא אומר עוד: אם אתה לא רוצה, יכריחו אותך. אם רוצים, ואין רצון משמים, זה לא ילך לך, ואם יש רצון משמים, ואתה לא רוצה, יכריחו אותך. הוא אומר את הדברים האלה, שמעו

אי אפשר להכריח אדם לאהוב, זו עמל. אם אדם עמל, הוא משקיע כוחות בתפילה, בתורה. הקדוש ברוך הוא נותן לו מתנה, הוא אוהב את הקדוש ברוך הוא. אנחנו צריכים לעשות דברים אחרים, כדי להגיע לזה.

כל אחד רוצה לזכות בתשובה מאהבה, אבל רביה"ק אומר, אי אפשר לקחת את זה בידינו, צריך לקבל את זה במתנה מהקדוש ברוך הוא, כשעמלים מקבלים את זה. אבל ה'ישמח משה' אומר, של'תשובה ברבים' יש דין של 'תשובה מאהבה'. כשיושבים בבית מדרש באחדות, ועושים תשובה באהבה, אהבת חברים, יש אחדות, ויש כוח הרבים. הישמח משה אומר, שלזה יש דין של תשובה מאהבה. כדי שתהיה לנו הזכות ש'זדונות נעשים לזכויות', כוח הרבים, יש לו כוח אדיר.

כאשר יהודי עושה תשובה באמת, הקדוש ברוך הוא נותן לו מתנה 'תשובה מאהבה'. העמל שלנו הוא, להראות לקדוש ברוך הוא 'אנחנו באמת רוצים!' זה העמל שלנו. כמו כן, כשאדם יושב ללמוד והוא מחכה ל'כישרונות'. אתם בחורים, אתם יודעים 'כישרונות' זו מתנה מהקדוש ברוך הוא. כישרונות אדם לא יכול לקנות בשום חנות, אבל מה שאדם יכול לעשות לכישרונות הוא: לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולבקש מהקדוש ברוך הוא, והוא אומר לקדוש ברוך הוא 'אני רוצה ללמוד תורה, אני רוצה להיות מסוגל ללמוד, בפשטות ובבהירות, אני רוצה להבין את תורתך!'

לע"נ רבי מתיא בן חריש, אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, אתה יכול לשיר 'רבי ישעיה בן רבי משה'... מה עוד יש היום?...! אתה יכול לעשות את כל הסגולות... אבל לקבל מדרגה, בידיים שלך, אי אפשר! אי אפשר להישבר כשאין מדרגה, ואי אפשר לשבור את עצמך. העבודה שלנו היא: לנצל את הכוחות שיש לי, את הכישרונות שיש לי, את סדר היום שיש לי, את החברותא שיש לי. לא מה שאני רוצה - מה שיש לי! ובמקום שאני נמצא, באופן שבו אני נמצא, ולעשות מה שנוכל, ואם הקדוש ברוך הוא ירצה, הוא ייתן לך מתנה. וזו ההצלחה הגדולה ביותר שאדם יכול לקבל בחיים.

כל אחד רציני איפה אני?

הרבה פעמים בימים הנוראים, בחדשי אלול ותשרי, בחור, אברך, הוא מרגיש, 'הוא לא מרגיש'... אתה יודע, הוא כבר עומד לפני תקיעת שופר, והוא מביט סביבו, האברכים הרציניים כל כך מתוחים, הוא גם עושה את כל התנועות החיצוניות האלה, אבל הוא יודע, בפנימיות...? מאיפה זה בא? הגמרא אומרת: 'רחמנא אמר תקעו' הולכים לשמוע קול שופר. איך אתה יכול להגיע לרצינות? אם הקדוש ברוך הוא ייתן לך מתנה!

ערב ראש חודש אלול אפשר להתכונן להיות מוכן לקבל את מתנת התשובה מאהבה

אבל 'ערב ראש חודש אלול' אתה יכול לעשות משהו לזה. אם מערב ראש חודש אלול תנצל את הימים לתורה, עבודה ויראת שמים, לתיקון המעשים,

דברים מהרה"ק מאפטא! הוא אומר כך: אנחנו רואים 'חסידים משוגעים', כך הוא כותב, 'משוגעים', יכולים לעיין בדבריו הקדושים בפנים, 'בעלי מרה שחורה', מאיפה זה בא? אדם שלומד ועובד את הקדוש ברוך הוא, שיהפוך למשוגע? שתהיה לו מרה שחורה? כך הוא אומר את הדברים, הרב הקדוש מאפטא! הוא אומר: מהתורה? זה לא יכול להיות! פקודי ה' ישרים משמחי לב, תורה משמחת, לא ייתכן שאדם יהיה לו מרה שחורה ויהפוך למשוגע על ידי לימוד תורה, זה לא יכול להיות! אלא מה, אתם יודעים מאיפה זה בא? רק כשאדם עולה בסולם, והוא רוצה להיות במקום שהקדוש ברוך הוא לא נתן לו את הכישרונות ואת הכוחות ואת המדרגה - לא! אתה לא יכול להיות במקום הזה! אתה רוצה להגיע לשם, וכל עבודתו היא, שהוא רוצה להיות 'בעל מדרגה', הוא רוצה מדרגות - בתורה כתוב: 'לא תעלה במעלות על מזבחי', אי אפשר לעבוד את הקדוש ברוך הוא כדי לקבל מדרגות, אין דבר כזה! - נהיים מרה שחורה! נהיים משוגעים! כך אומר הרה"ק מאפטא.

לא להישבר כשאין מדרגה

אדם צריך לעבוד את הקדוש ברוך הוא בתמימות, תמים תהיה עם ה' אליך. קח את הכוחות שלך, את הכישרונות שלך, שנתן לך הקדוש ברוך הוא, עבוד את הקדוש ברוך הוא, התפלל, אתה יכול לעשות סגולות, אתה יכול להדליק שמונה עשרה נרות ושמונה עשרה פעמים לומר פרק פ"ו

להירפא. הוא שכב במיטה, ואף אחד לא היה בבית. באמצע הוא ראה שעל הארון למעלה יש קצת הערינג. לא פחות ולא יותר, הגם שהיה חלוש מאוד, הוא קם, והלך לקחת את ההערינג, ונפל על הרצפה...

שומעים בבית חבטה, נכנסים מהר, רואים אותו שוכב על הרצפה. הרימו אותו מהר, ושואלים אותו: "מה קורה פה רבי?".

הוא סיפר, שהוא קם לקחת ההערינג, והיה חלש מדי, ולכן הוא נפל.

הלכו להבעל שם טוב הקדוש. הבעל שם טוב הקדוש אמר - שמעו סיפור - הוא אומר: כשמישהו לא בריא, הוא פטור מכל מצווה, הוא לא צריך לצום ביום כיפור אם אין לו כוח, אפילו חילול שבת מותר לעשות, חלילה שהקדוש ברוך הוא ישמור, על אחד שלא בריא. הוא אומר: מצווה אחת יש לו, 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם', על זה היצר הרע מתאמץ, והוא נתן לו כוחות עצומים, שיוכל לקום מהמיטה, לטפס לארון, וגם ליפול... יודעים למה? כי על הדבר שאדם צריך לעמוד, שם מגיעה הניסיון, שם מגיעים הקשיים שלו. אבל שם היצר הרע נותן לו כוח.

רק ליד גמרא פתוחה ישנים א מיהיה...

פעם שאלתי שאלה, אני רוצה שתגיד לי: ראית פעם יהודי באמצע חתונה, והוא מתעייף, ופשוט נרדם, הוא נופל על הרצפה? ראית את זה פעם? אתה חושב שזה יכול לקרות? אבל ליד

לדבר קצת פחות דברים בטלים, קצת, משהו, גם אם יש פוליטיק, יום אחד לא תדבר פוליטיק. ודבר אחד אני יכול להגיד לכם: בזמננו, יום אחד לא לדבר פוליטיק זה שווה יותר מכל התענייתם! זה ייסורי איוב, גיהנם של איוב! אבל אני אומר לך, זה תיקון עוונות!

יום אחד לא לשמוע חדשות, אתה אפילו לא צריך יום שלם, אני חושב שחצי יום גם יספיק... אז הקדוש ברוך הוא נותן מתנה! כי כשהקדוש ברוך הוא רואה שעושים פעולות כדי לעבוד את הקדוש ברוך הוא, כדי להבין מה זו תשובה, כדי להבין מה זו תקיעת שופר - מקבלים מתנה!

אבל מתנה לא מקבלים מלדבר מה שרוצים, מלאכול מה שרוצים, מלישון כשרוצים, ולחיות חיים טובים, ואומרים: "רבנו של עולם! עכשיו שלח לי מדרגות!". לא, זה לא עובד ככה. הוא ישלח לך אבטיחים מתוקים במחיר הזה, את זה הוא כן ישלח לך, כי על זה אתה עובד! אם אתה רוצה מדרגות, על זה צריך לעשות בענייני רוחניות.

על מה שצריך לעמוד שם היצר הרע מתאמץ יש סיפור מפורסם, שקרה לאחד מתלמידי הבעל שם טוב. מספרים את זה על צדיק זה, על צדיק אחר, אבל הסיפור הולך כך:

להבדיל, שאף אחד לא יידע, הוא היה מאוד לא בריא, הוא שכב על ערש דוי, לא היה לו ממש כוח לזוז, ואסור היה לו גם לאכול, כי הוא היה צריך

הוא: "לא! אני אתחזק!" כשצריך ללמוד, אני לא רוצה לישון, וכשצריך לישון, אני לא רוצה להיות ער.

זה גם חידוש בזמננו: צריך לישון! היום הולכים לישון מאוחר. שמעתי פעם מהרה"ק רבי אברהם יצחק האדמו"ר מתולדות אהרן זצוק"ל, הוא אמר בשיחה: אין הבדל מתי הולכים לישון, זמן הקימה, וזמן התפילה, אין קשר להליכה לישון. לא ישנים כשעייפים, ישנים כשהזמן לישון. לא אוכלים כשרוצים, אוכלים כשהזמן לאכול. ולומדים כשהזמן ללמוד. הוא אמר, שאחד מהיצרים הרעים הגדולים אצל בחורים הוא, ללמוד בצהריים בזמן האכילה... כך אמר הרבי מתולדות אהרן אז. אתה יודע, אחרי סדר ערב, לשבת ללמוד... 'אי אפשר ללכת לישון ככה'... עכשיו בא היצר הרע עם התמדת התורה! או סתם לדבר 'אי אפשר ללכת לישון ככה אחרי יום עבודה קשה' - זה היצר הרע. כשאדם רוצה באמת לקבל מתנות מהקדוש ברוך הוא, בתורה, בעבודה, ביראת שמים, בהצלחת החיים - הדרך היא: לעשות כפי שצריך. התחזק, כשצריך להתחזק. ואל תחפש דברים אחרים לעשות.

הקדוש ברוך הוא מצפה מהעולם הצעיר לסוג אחר של תשובה

מובא בספרי המוסר משל. היה פעם הצאר ניקולאי, שם היו צריכים ללכת לצבא בכפייה, והציבור היה מתחבא, היו בורחים, קראו להם אצל היהודים 'טמיר ונעלם'. ופעם אחת הוא

הגמרא זה כן קורה! למה ליד הגמרא זה כן קורה? למה באמצע הריקודים אתה לא מתעייף? 'הייתי ער כל היום, וכבר שתיים בלילה!'... אף אחד לא נופל פתאום על הרצפה, כי אני עייף... גם בליל שבועות, רואים אנשים מסתובבים, לוקחים קפה שחור, אומרים תיקון בעמידה כדי לא ליפול. אבל כשיושבים ליד הגמרא, פתאום א מחיה! ישנים מאליו...!

אתם יודעים למה?

כי שם הניסיון שלך! כשרוקדים בחתונה אין לך ניסיון להירדם, כשרוקדים בחתונה יש לך ניסיון ללמוד, אבל לא לישון. ליד הגמרא שם הניסיון הוא לישון, לכן שם היצר הרע נותן לך כאב ראש, והוא מעייף אותך, שאי אפשר לסבול אפילו, זה לא ייתכן!! כי זה באמת לא, כי זה הניסיון שלך.

רבי הירש'לע מרימנוב זצ"ל אמר פעם: מה הניסיון של עשיר בפורים? לשבת וללמוד! ומה הניסיון של עני בפורים? לחלק כסף! כל אחד רוצה לעשות היפך מתפקידו, אלה הניסיונות שלנו! שם היצר הרע נותן לנו כוחות, תורות והבנות, הבנות יפות.

לעשות את התפקיד בשלמות בזמן הנכון צריך לדעת, כשמדברים על עשיית תשובה, פירושו: לעשות את התפקיד, ולעשות את התפקיד בשלמות, ולראות ששם טמון יצר הרע קשה, ולבכות ולבקש מהקדוש ברוך

הרבה מה לעשות! אפשר עוד הרבה לקבל!

שנה חדשה מגיעה, במיוחד אתם עולים לישיבה גדולה, אתם יודעים מה זה אומר? בונים את החיים. עכשיו זה הזמן שאפשר לבנות את עצמך. ערב ראש חודש. הקדוש ברוך הוא אומר: בחורים, יש לכם כוחות, אתם עדיין צעירים, אתם יכולים לתת לי הרבה, אני יכול עוד הרבה לקבל מכם! הקדוש ברוך הוא ייתן לכם מתנות גדולות, הוא יעזור לכם, הוא יעמוד לידכם, הוא רק רוצה לראות את תמימותכם, את לבכם האמיתי.

כל אחד במדרגתו הוא מרומם
כפי שמספרים, הרה"ק הקדושת
לוי מבארדיטשוב זי"ע, פעם בבוקר
בתפילת שחרית, כשאמר את הברכות,
לא אמר את ברכת 'שלא עשני גוי'. למה
הוא לא אמר 'שלא עשני גוי'? הוא
סיפר, שכהוא קם בבוקר, אתה יודע,
הרבה פעמים קמים בבוקר, ובפרט ביום
שיורד גשם, וקמים בכלל ככה, במצב
מדוכדך, קורה יום כזה... והוא התחיל
לחשוב, לא הפריע לו הקאנוע, אבל הוא
הסתכל על עצמו: מי אני? איפה אני
עומד בעבודת ה'? איפה אני עומד
בתיקון שלי במדרגות? אבל כשהוא
ראה גוי בחוץ, הוא חשב: הרי אני יותר
טוב מהגוי! אז הוא בדרך את ברכת
ה'שלא עשני גוי', לכן הוא לא יכול היה
לומר את ה'שלא עשני גוי' בשעת
התפילה.

ראה שאין תכלית, הצבא ריק, מה יהיה
לו מללכת כל היום ולהעניש, ולשים
אנשים בבית הסוהר? הצאר ניקולאי
קרא לפרסם, שבימים הקרובים, מי
שיתייצב לצבא, לא ייענש על בריחה,
וישלחו אותו לצבא, והוא יכול להתייצב
עכשיו! הוא פשוט רצה להחיות מחדש
את הצבא, ולא היה צריך לחפש כל כך
הרבה את כל הבורחים.

כל הציבור הגיע, התייצבו. כשלא
ייענשו, כדאי לבוא. הוא לקח את כל
הזקנים, והניח אותם בצד אחד, את
הצעירים בצד שני. מה הוא עשה עם כל
הזקנים? הוא הכניס אותם לבית
המשפט, ועשה משפט גדול, מה זה
אומר שברחתם? הזקנים אמרו: אני לא
מבין, את כל הצעירים אתם משחררים,
ורק אותנו הזקנים אתם מתעללים
בנו?! הוא ענה: כן, אתם הזקנים, אני
כבר לא אקבל מכם כלום, אתם
שיחקתם איתי טוב, וגם הזדקנתם, מה
אקבל מכם? לפחות אעניש! הצעירים,
לפחות אקבל מהם משהו, אם אעניש
אותם עכשיו, לא אקבל מהם כלום,
אחליש אותם בבית הסוהר, לא יוכלו
לשרת בצבא, ולא יהיה להם כוחות. אני
משחרר אותם עכשיו הביתה, כולם
התייצבו, כולם פה, יש להם כוחות, מחר
יבואו לצבא עם בריאות ורעננות,
בשמחה!

כשהאדם עדיין צעיר, מגיע ערב
ראש חודש אלול, עדיין יש לו כוחות.
הקדוש ברוך הוא, הוא מצפה מצעירים
לסוג אחר של תשובה, מכיוון שיש עוד

ישראל... הוא לא שאל על כך שום שאלה, כי הוא, רבי יהושע מבעלזא, לא שאל את אביו כלום. השר שלום אמר לו: "ראית, ולא שאלת אותי כלום? אני רוצה לספר לך!". אמר לו רבי יהושע מבעלזא: "זה היה לי פלא, אבל אני לא שואל את אבי שאלות!".

השר שלום אמר לו, ראית ולא שאלת? אמר לו: ראיתי, ותמהתי, אבל לא עלה בדעתי לשאול...!

תקשיבו טוב למילים, זה סיפור מדהים, מוסר השכל לחיים! השר שלום אמר את הדברים האלה לבנו, רבי יהושע מבעלזא: היהודי הזה הוא תלמיד חכם עצום, תקשיבו! הוא בקי בכל התורה שבעל פה! הוא מכיר בבלי, ירושלמי, תוספתא, ספרא, ספרי, כל המדרשים, ספרי הזוהר, ספרי האר"י, הוא יודע הכל! הוא היה יכול להיות רב בקהילה הגדולה ביותר בישראל! אומר השר שלום: נו, אז למה הוא לא רב בקהילה הגדולה ביותר? כי אם הקב"ה לא רוצה, אז לא! כך אמר השר שלום. ואתה יודע מה הוא כן עושה? הוא מסתובב ומחפש כסף! יודע למה? אומר השר שלום, כי כך רוצה הקב"ה!

הרה"ק מבעלזא שתק לכמה רגעים. ואז הוא אומר: מסכים, הוא באמת לא רב בקהילה גדולה, אבל הוא היה יכול להיות דיין בקהילה גדולה, נו, אז למה הוא לא דיין בקהילה גדולה? שוב אמר: כי אם הקב"ה לא רוצה, אז לא! ואז ממשיך השר שלום: בסדר, הוא

העבודה שלנו כשרוצים להתחזק, היא לא להתחזק, על ידי הסתכלות במדרגות. כי הרה"ק הבארדיטשוב כשחיפש מדרגות, הוא נשבר. הרה"ק מבארדיטשוב הסתכל על עצמו מול גוי. מה פשר הדבר? הרה"ק מבארדיטשוב היה במדרגה גבוהה יותר מכל אדם פשוט בבית המדרש, למה הקדושת לוי לא התחזק מזה? לא! זה בכלל לא היה מדבר להקדושת לוי! הבארדיטשובער לא הסתובב בבית המדרש בהנאה: "אה, היהודי הזה גרוע ממני!". כי זה לא אמת! יודעים למה? כי יהודי לא היה גרוע ממנו, כי כל יהודי במדרגתו חשוב כמו הבארדיטשובער. הדבר היחיד שהבארדיטשובער יכול היה למצוא, הוא: "אני לא גוי! אני עומד מעל גוי!". זה לבדו שימח אותו. אבל לא, שהוא במדרגה גדולה יותר מיהודי אחר, כי למה הוא גדול יותר מיהודי אחר? כל יהודי לפי כוחותיו, כל יהודי לפי שכלו, הוא בארדיטשובער...

אנו לא יכולים להיות מה שהקב"ה לא רוצה יש סיפור נורא, שמובא בשם הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע. אספר לכם מעשה: פעם אחת ראה את אביו, השר שלום מבעלזא זי"ע, הרבי מבעלזא הראשון, יוצא מהחדר. הוא קם וליווה יהודי פשוט החוצה, וליווה אותו עד הרחוב. אתם יודעים, את מי מלווים כשנכנסים לרבי? מלווים גדול בישראל אחר, יהודי ירא שמים, מנהיג ישראל. ללוות אדם פשוט? צדיקים לא עשו זאת. והוא רואה שהשר שלום... השר שלום היה גדול בישראל, רבן של

אליו, ושאל אותו, שילד בחדר שאל שאלה, והמלמד לא יודע את התשובה. איזו שאלה? הילד שאל, שכתוב שיעקב אבינו עשה כתונת פסים ליוסף, יעקב אבינו נתן ליוסף יותר מכל השבטים, והשבטים קינאו. הילד שאל את המלמד, למה יעקב אבינו עשה דבר כזה, הוא עשה ילד אחד שונה מילדים אחרים? אה, זו שאלה טובה! והמלמד לא ידע תשובה. הוא שאל את רבי מתתיהו סולומון מה לענות לילד.

רבי מתתיהו פרץ בבכי, ובשעה שסיפר לנו זאת, הוא שוב פרץ בבכי, ואמר: "כל כך הרבה שנים לומדים את זה, ואף אחד לא שאל שאלה כזאת. וכי ילד לא יודע, שלא שואלים שאלות על האב? ובדור כזה אנו חיים? כבר יש שאלה על האבות?!" רבי מתתיהו סולומון פרץ בבכי על כך שחיים במצב ששואלים שאלה על האב.

וכאן דייקתי, שרבי יהושע מבעלזא לא שאל את אביו.

גם היום זה כך... לא? בחורים, אתם לא שואלים את אביכם כלום...! מה? יודעים למה, למען האמת, אסור לזלזל, חלילה, אנחנו אומרים להאבות, אנחנו בכלל לא שואלים... אנחנו אומרים! אנחנו קצת... חלילה, לא מדברים עליכם, בחורים יקרים, מדברים על אמעריקאנע בחורים כאלה, לא חלילה אתם, בחורי סאטמאר... טוב, נחזור לעניין...

לא דיין בקהילה גדולה, אבל הוא הרי היה יכול להיות מלמד, מגיד שיעור, משגיח בשיבה. יודע למה הוא לא? אם הקב"ה לא רוצה, אז לא!

רבי יהושע'לע מבעלזא מספר את הסיפור, והוא הוסיף על כך, הוא אמר כך: השר שלום מבעלזא החזיק 'יושבים', כך קראו לזה בבעלזא, תלמידי חכמים עניים שישבו יומם ולילה בבית מדרשו. אומר הוא, ולא עלה בדעת אביו לקחת את התלמיד חכם העצום הזה, שיכול להיות רב בקהילה הגדולה ביותר, והוא לא צריך להסתובב על הפסחים, לומר לו, בוא שב אצלי, ותהיה בין ה'יושבים', אני אחזיק אותך. גם זה לא עלה בדעת השר שלום! אומר רבי יהושע מבעלזא: יודע למה? כי אם משמיים לא רוצים, אז לא!

זה כל אחד צריך לזכור, זה צריך לחזק אותנו. אנו לא יכולים, בשום אופן לא יכולים להיות, מה שהקב"ה לא רוצה! אנו לא יכולים! אבל אנו יכולים להיות, ואנו צריכים להיות, אנו חייבים להיות, את מה שהקב"ה רוצה שנהיה!

לא שואלים שאלות על אבא...

דייקתי, אומרים שלא שואלים שאלות מהאב. אספר לך סיפור נפלא. פעם, כשהגאון רבי מתתיהו סולומון ז"ל, המשגיח של ישיבת לייקווד, כינס את הרבנים במאנסי, אז הוא פעל בנושא הטעכנאלאגיע, הוא היה הפעיל הגדול, הוא הביא את הרה"ק מסקוליען זצ"ל ורבנים אחרים, הוא ערך אסיפה במונסי. הוא סיפר שם, שמלמד נכנס

יש לי עוד מילה שבחורים משתמשים בה, שאני עדיין לא מבין את פירושה, הייתי אולי בשתיים עשרה-שלוש עשרה ישיבות ושאלתי, אף אחד עוד לא הצליח לענות לי... כשבחור אומר: "אני לא סובל!", מה פירוש "אני לא סובל?"

כשבחור אומר לי "אני לא סובל!", יודע מה אני אומר לו? את מה שאומרים בערב ראש השנה "מותר לך מותר לך מותר לך, אתה לא צריך לסבול, אתה יכול להמשיך ללמוד!"... מה זאת אומרת אני לא סובל? מה קורה כשלא סובלים? ראיתם פעם מישהו עומד והוא לא סובל, וקוראים להצלה?!!... אלי כבר קראו כמה פעמים הצלה, לא ידעתי מראש, כנראה שהצלה זה לא 'בעל שם איד', זה עובד כמו שכחה, זה קורה פתאום... מה זאת אומרת שאתה לא סובל?

זה יצר הרע!

אני לא במדרגה הזו... אני לא סובל... יש את כל המילים האלה משתמשים בהן כשהיצר הרע רוצה להפיל אדם, הוא משתמש במילים שאין להן ידיים ורגליים. למילים 'אני לא במדרגה הזו' אין פירוש כלל וכלל, והמילים 'אני לא סובל' אינן מילים, אין מילים כאלה! כי אם אדם לא סובל, הוא כבר לא אומר את זה, וכל עוד אתה יכול להגיד את זה, אתה כן סובל!

אה, את זה תשאל: איך יודעים? אה, אתה יודע! כולם יודעים! צריך רק לרצות לדעת, צריך באמת לרצות! כשאתה עובר ליד אדם אחר, והקאווע נשפך לו מהיד, גם לא שמת לב... לא שמת לב! ככה טבע האדם, מה שלא רוצים לדעת, לא שמים לב... צריך לרצות לדעת מי אתה, צריך לרצות לדעת את הכישרונות.

המשגיח יבוא מחר וישאל: "למה התעוררת מאוחר בבוקר?!" הוא יגיד: "אני לא כזה בעל כשרון, אני צריך לישון מאוחר, ולקום מאוחר!"... לא, לא דיברתי על הכישרונות. הכישרונות בכלל לא שייכים לנו, לא עסקתי בזה, זה עסק של יצר הרע, אין לזה קשר אלינו.

התירוץ 'אני לא במדרגה הזאת'...

אנו מדברים על כישרונות שאדם יודע שהוא יכול להתעלות בהם, והקב"ה מחלק מתנות. אדם לעולם לא יגיד בחיים: "אני לא במדרגה הזאת!" - כי אתה לא יודע באיזו מדרגה אתה! הקב"ה מחלק מתנות, מדרגות! מה זאת אומרת שאתה לא במדרגה הזאת?

אני שומע הרבה פעמים מבחורים, גם מאברכים, מדברים על התמדה, מדברים על אמונה, מדברים על שמירת עיניים... "אני לא במדרגה הזאת!"

מה פירוש המילים האלה? באיזו מדרגה אתה כן? באיזו מדרגה? בוא נשמע, מי יכול להסביר לי מהי מדרגה?

במידת הרחמים, עם י"ג מידת של רחמים, אבל חובה עלינו לעשות בכל כוחנו, ובכל זאת לדעת שהקב"ה מקבל אותנו במידת הרחמים, אבל אנחנו צריכים לקרוע מעצמנו חתיכות, אבל גם ברחמנות.

אלול הוא זמן נסיון

פעם הגיעו סוחרים בחודש אלול לבארדיטשוב, אבל הם לא באו להקדושת לוי, הם באו לעשות מסחר בבארדיטשוב. אבל למעשה, העסקים לא הלכו להם, הם ניסו למכור את סחורתם, וזה לא הלך להם.

הם נכנסו אל הקדושת לוי זי"ע, הם אמרו להקדושת לוי, שצריכים בקרוב לחזור הביתה ולא עשו כסף, והם בעלי חובות, ולא יהיה כסף לקנות לחג, צריך לרשום את הילדים, זה הרי אלול... ואיך יסתדרו?

אמר הקדושת לוי את הדברים הבאים: זה אלול, אלול הוא זמן של נסיונות, יש לכם עכשיו נסיון באמונה ובבטחון בהקדוש ברוך הוא. היכנסו לבית המדרש, כל אחד ואחד, אחד יקח משניות, אחד יקח תהלים, אחד גמרא, כל אחד לפי מדרגתו, הראו להקדוש ברוך הוא שהכרתם שזה אלול, עשו משהו! אלול הרי עומד, ואתם עסוקים בעולם הגשמי?! בשמים לא רואים אלול! בשמים מנסים אתכם! תיכנסו לבית המדרש, תראו שזה אלול, תצליחו בעסקיכם!

החזון איש סיפר, שבישיבה שלהם, מתי הלכו לישון? כשכבר לא יכלו להחזיק מעמד... אבל אם מצאו כרית מתחת לראשו של בחור, ידעו שהוא שכב לרגע, כשהוא עדיין יכל להחזיק מעמד. כבר נתנו לו מוסר, כי איך יכולת לשים כרית? אלא מאי, עדיין יכלת להחזיק מעמד! כי כשלא מחזיקים מעמד, הכרית גם לא שם, ישנים! יהודי צריך לדעת: הוא במדרגה!

באלול מאיר הי"ג מידות של רחמים

'אלול' ראשי תיבות א"ני ל'דודי ו'דודי ל"י. מה כתוב בהמשך הפסוק ב'אני לדודי ודודי ל"י? אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים! שואל הבעל התניא הקדוש זי"ע, מה הקשר של 'שושנים' ל'אני לדודי ודודי ל"י, כשמדברים על אלול? על כך הוא אומר: לשושנה יש שלושה עשר עלים אדומים יפים, הוא אומר: 'אני לדודי ודודי ל"י, זה אלול, אבל זה הולך עם י"ג מידות של רחמים. הקב"ה מקבל אותנו במידות הרחמים.

בדיוק כמו שהקב"ה מקבל אותנו במידת הרחמים, והוא לא דורש מאדם יותר מכוחותיו, 'אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו', כך גם אנו צריכים לגשת במידות הרחמים אבל עלינו לעשות הכל כפי כוחותינו.

בעולם יש ביטוי: 'הוא טוב ומנצלים אותו'... כביכול, זו רק בחינה, באמת לא שייך לדבר כך כלפי הקב"ה, אבל לשבר את האוזן, צריך להיזהר - הקב"ה אמנם נמצא בחודש אלול

הרה"ק בעל דברי חיים מצאנז זצוק"ל אמר, שכאשר יהודי הולך לאסוף כסף, הוא מגיע למדרגה כזו של כפרת עוונות, לכן העצה יעוצה שיוריד קצת כסף ויקנה קאווע עם בייגל, ציגארטל, כדי שהיצר הרע יגיד "הוא הולך לצדקה, גם גנב? שילך, שילך..."

זו גם הסיבה מדוע ביום כיפור במנחה מתפללים מהר, למה מתפללים מנחה ביום כיפור מהר? במנחה הרי כתוב 'ואני תפילתי לך ה' עת רצון', אליהו בהר הכרמל נענה בזמן מנחה? זו תפילה גדולה, למה מתפללים מהר תפילה כזו גדולה? אלא מכיוון שצריך לומר נעילה, היצר הרע מתאמץ בכוחות גדולים שלא יוכלו להתפלל נעילה. אבל כשהוא רואה, אחרי כזה מוסף הם עושים כזו מנחה, נו, זה טוב, שיגידו נעילה... הולכים הסטרא אחרא והמקטריגים, וכך אפשר להשקיע כוחות גדולים בנעילה.

אותו דבר אנו עושים עם היצר הרע בבין הזמנים. הוא היה מתאמץ אם היינו בישיבה בחודש אלול-תשרי, אבל כשהוא רואה שהולכים לבין הזמנים, הוא אומר: אה, דווקא כשיגיעו הימים הקדושים, עושים בין הזמנים...?

לכן דעו: בבין הזמנים אין לכם את היצר הרע שיש לכם עכשיו. בבין הזמנים תוכלו ללמוד כל היום, ולהתפלל, ולהגיע למדרגות רבות, שאינכם יכולים לזכות בהן בישיבה. כי היצר הרע נותן אז הרשות.

כל אחד נכנס לבית המדרש. זה אמר תהלים, זה למד משניות, זה למד עין יעקב, זה למד גמרא, והם עשו תשובה, התקרבו להקב"ה.

כשיצאו מבית המדרש, היריד כבר כמעט נגמר. ואז מכרו את כל סחורתם, והפכו לעשירים עצומים.

הטעם מדוע עושים בין הזמנים אלול-תשרי? מה המוסר השכל מסיפור כזה? הקב"ה מנסה אותנו בחודש אלול ותשרי, הרי אלה חודשים של נסיונות. אצלנו החסידים הוסיפו גם בין הזמנים, דווקא באלול-תשרי...

אתה חושב למה?

אם היינו בישיבה, היצר הרע ממילא היה רואה שלא נוכל ללמוד. בכך נותנים קצת להיצר הרע, כאילו זה בין הזמנים, הוא נרגע, וכך הוא מאפשר לנו להשקיע כוחות גדולים, כדי שנוכל להתכונן לימים הקדושים.

כתוב בספר הקדוש 'מאור ושמש' ובספרים אחרים הטעם מדוע מתחפשים בפורים, כי זה זמן כל כך גדול שאפשר לפעול בו כל כך הרבה דברים, ולהגיע למדרגות כאלה, היצר הרע לא נותן, מתחפשים, ומשתכרים, כדי שהיצר הרע יגיד "נו, עם יהודים כאלה... עזוב אותם... זה טוב, זה טוב...", ועל ידי כך אפשר לתפוס ולהתעלות למדרגות.

מלאה ביין או ביי"ש לשותות, אבל זו כוס יקרה מאוד, מפוארת ומשובצת. יש שני אנשים שמתייחסים לזה אחרת. יש אחד שמתבונן בכוס מכל הצדדים, הוא שוכח מהיין, והוא מסובב אותה. "או!" היין נשפך!", כי הוא היה כל כך עסוק בלצפות ביופי. יש אחר, שרואה את היין, רואה כמה יין יש, מברך בורא פרי הגפן ושותה את הכל. הוא שואל: מה ההבדל בין שני האנשים האלה? הוא אמר, פשוט מאוד! כמה צמאים הם! אם צמאים מאוד לשותות, לא מסתכלים איך זה נראה מבחוץ, מסתכלים מה יש בפנים, וברוך השם אפשר לשותות, מברכים ושותים. אם אדם מחזיק כוס יין, ומתבונן בכוס, מסתכל על הדברים החיצוניים, ומסתכל על היופי. מה זה סימן? זה סימן שהוא לא צמא, וכשלא צמאים, אפשר לשפוך את היין, ולהסתכל על החיצוניות. עבודת הקודש שלנו היא, להיות צמאים, להיות רעבים, לעבודת ה'.

ללמוד כמו יהודי, גוי לא יכול

אני רוצה לספר לך סיפור נפלא... רבי נתן נטע ממאקאווע זצ"ל סיפר כך. אחרי המלחמה, כשיצא מהמלחמה. (בספרו הוא כתב בהקדמה דברים יפים מאוד...) הוא הגיע עם הרב מענדלאוויטש ז"ל, אב"ד פישפיק-לאדיין. אז הרוסים גירשו את הגרמנים, הרוסים שלטו אז בפרשבורג. זה היה ערב שבת, כבר הרבה זמן שלא היה שבת, כבר הרבה זמן שלא הייתה תפילה, זה היה אחרי המלחמה.

חבל לא לנצל. שנו את הפלאן שלכם לבין הזמנים, זה משתלם. שם תקבלו את מתנתכם מהקב"ה על תשובה מאהבה, על מדרגות שאין לכם. בבין הזמנים תוכלו לקבל.

אלול הוא 'צו-צו'

להרה"ק רבי אורי מסטרליסק זצ"ל היה לו גבאי, הוא היה עם הארץ. פעם - בחודש אלול - שאל אותו רבי אורי מסטרליסק: מה שם החודש הזה ביידיש? הוא אמר 'צו צו'. למה? כי אלול זה 'אל-אל' (טעות כזאת הייתה לו בגלל עמי ארצותו) איך אומרים ביידיש 'אל?' ויקרא אל משה - 'צו משה!' 'אל-אל' זה 'צו צו'... כך הוא ענה.

אמר רבי אורי מסטרליסק: זה מתאים. הוא אמר את זה בעמי ארצות, בדרך הלצה, אמר רבי אורי מסטרליסק, זו 'אני לדודי ודודי לי', זה 'משכני אחריו נרוצה', אנו מבקשים מהקב"ה 'צי', משוך אותנו אליך, והקב"ה מבקש מאיתנו: משוך חזרה אליי. זה אלול. אלול זה 'צי צי', מושכים את עצמנו להקדוש ברוך הוא, מושכים את עצמנו לקדושה וטהרה, מושכים את עצמנו לעבודת ה', 'צי צי' - זה חודש אלול.

סימן לצמאון

היה חסיד גור זקן מהעולם הישן, רבי גד'ל אייזנר ז"ל שמו, הוא היה המשגיח לפני שנים רבות בישיבת גור, יש הרבה חסידישע מאמרים מפשיסחא-קוצק ממנו. הוא אמר מאמר, מילה נפלאה על חודש אלול. קורה לפעמים, שנותנים לאדם כוס

תנו לי לומר לכם משהו. אני רואה שאתם אנשים גבוהים יותר, אבל אני לא יכול לשחרר אתכם, כי אולי אתם מרגלים. תוכיחו לי שאתם יהודים, שרק עתה יצאו מן הלאגער, ואני אשחרר אתכם! הם התחילו לומר הלכה בשולחן ערוך, ורמב"ם, ופסוק חומש. הוא אמר להם: המרגלים הגרמנים יודעים חומש, יודעים משניות, יודעים רמב"ם, הם יודעים הכל, הם ניסו לשכנע אותו בדרך אחת, ובדרך נוספת, זה לא הלך. הם ניסו לכאן וניסו לשם, זה לא הולך. באמצע הוא אמר: יודעים מה? יש לי עצה טובה! הוא יהודי - מספר הוא, החייל הרוסי - הוא חלוש ביהדות כל כך, כי הוא נשבה בצבא הרוסי. יש דבר אחד אצל היהודים, שהגרמנים, לא רק שהם לא יודעים את זה, אלא הם לא יכולים לחקות את זה! אם אתם יכולים לעשות את זה טוב, אני אדע שאתם יהודים!

מה הוא שאל אותם? איך לומדים בחדר א-ב עם הילדים? והם התחילו לומר "קמץ אלף אָ" עם הניגון... כל הניגון, אבל כל כך מדויק, לא כמו שלומדים בגרמניה, אלא כמו שלומדים אצלנו, כמו המסורת שלנו, אבל מדויק, בלי התמונות, עם הניגון... וברגע שאמרו את זה, דמעות זלגו מעיניו. אתם לא מרגלים, הגרמנים לא יכולים להגיד את זה, והם אפילו לא יודעים על זה! הוא אומר. זה סימן של יהודי, כך הוא אומר.

אז היה חוק, שאם למישהו לא היו כתבים בכיסו, ונתפס, זה היה מסוכן, שלחו אותו לסיביר, או לא יודע מה... היו חייבים שיהיו כתבים. הוא חשב לעצמו: "בשביל זה מסרתי נפשי? להגיע לעיר יהודית, ולהישאר בבית? לא, הוא חייב ללכת לתפילה! בשביל זה מסרתי נפשי, לשמור שבת? הוא לא רוצה לחלל שבת! הוא הולך למסור נפשו!!!

נו, הוא מסר נפשו. ומה עושה הקב"ה כשאדם מוסר נפשו? הוא נושא אותו על קערה זהובה... הא?!!... הוא מעמיד אותו בניסיונות! נו, הרוסים תפסו אותו, איפה הכתבים? הוא התחיל להתנצל: יש לו את זה בבית... זה שבת... אני בקושי יצאתי מהמלחמה... הרוסים לא רצו לשמוע כלום, אתה מרגל גרמני! לכלא! מסכנים, שמו אותם בכלא.

למעשה, הם ישבו בכלא, שם בכלא היה מאוד קשה עם הגויים, עם הכל. בשבת בבוקר הגויים שם, הרוסים, השתכרו בוודקה, ביי"ש, והם רצו שמישהו ינקא את הלכלוך. הם לקחו את שני הרבנים, וכיבדו אותם, שינקו את הלכלוך שלהם. נו, רב מנקה לכלוך כמו רב... אתם יודעים, מרימים כל בקבוק... הם לא היו רגילים לנקות את הרצפה.

השומרים הרוסים התפעלו קצת, רגע! אלה לא אנשים פשוטים, זה לא, זה לא!... הוא ניגש אליהם, ואומר להם:

שחור! הוא אומר: לא! הוא רוצה להיות יהודי! סיפור מעניין...

בקיזור המעשה, אמרתי לו: שמע, לפני שאתה רוצה להיות יהודי, אני צריך ממך שני דברים, אחד, כאן במונסי יש את השטיבלך של בית מדרש הגדול וויזשניץ, שם מתפללים מנחה מעריב, הרבה שטיבלך, כל העיר מגיעה לשם, באים והולכים, מניינים, זה מאוד צפוף... אני רוצה שתסתובב שם במנחה מעריב, ואחר כך תחזור אליי. אחר כך אני רוצה שתלך לישיבת לייקווד. בין אחת עשרה לשתיים עשרה בצהריים תלך לישיבת לייקווד, שם יושבים בין חמש לעשר אלף בחורים ואברכים, לומדים, אני רוצה שתלך לשם.

הוא הלך לוויזשניץ, הוא הלך ללייקווד. יום יומיים אחר כך הוא חוזר, אומר לי, הוא חושב שזה לא בשבילו היהדות, זה בסדר כך!... אני שואל אותו: מה קורה? הוא אומר לי: הוא נכנס, אנשים רצים, חסידי וויזשניץ והליטאים רוצים לחטוף את השקיעה, זה רוצה לחטוף חמישים, וזה רוצה לחטוף שישים, כן, רצים, צריך לחטוף מנחה, יש תמיד יהודים שדקה לפני הדקה האחרונה פלוס, מגיעים לתפילה... הוא אומר: רוחצים ידיים, ומתיזים אחד על השני... הוא אומר: אתה יודע כמה 'מכות' קיבלתי במנחה מעריב? אף אחד לא אומר סליחה... אה, - הוא אומר - זה לא בשבילו!

הם הלכו, הם רצו לעורר גם את ניצוצי היהדות שלו, הם אמרו לו, יש להם עוד דבר אחד שהגרמנים לא יכולים לחקות. והם התחילו לומר לו 'נשמת' של שבת בבוקר, עם כל הלהבה, עם כל האש! וברגע שאמרו את ה'נשמת', הוא כבר היה לגמרי נרגש, והוא שחרר אותם.

אתם יודעים מה הסיפור הזה אומר לנו? ללמוד דף גמרא, גם גוי יכול. אבל איך יהודי לומד, הניגון איך יהודי לומד, הלב איך יהודי משקיע, ילדי א-ב, התמימות, את זה הגוי לא יכול לחקות!!!

יהדות היא אופי

אספר לך סיפור מעניין. נכנס אליי יום אחד גוי שחור, עם שלושה מילדי השחורים, הוא רוצה להתגייר! נהיה לי 'שחור' בעיניים... הוא רוצה להתגייר?! הוא רוצה... אני אומר לו: נו, זה טוב, תישאר גוי, כל הכבוד! לא, הוא רוצה להתגייר! אני שואל אותו: למה אתה רוצה להתגייר? הוא אומר: הוא רוצה להיות קרוב להקדוש ברוך הוא! אני אומר לו: תהיה קרוב להקדוש ברוך הוא! אף אחד לא מפריע לך! הוא אומר: לא, בשום אופן לא! אם אתה רוצה לחיך, תהנה... שאלתי אותו: מאיפה הגעת לדעת שיש בורא עולם בעולם? הוא אמר: מהאינטרנט, מהכלי! אני שואל אותו: מה מצאת שם? הוא אומר: ספרי ברסלב! זה מצא חן בעיניו, את הבורא הזה הוא רוצה לעבוד! אדם שחור!... אמרתי לו: אתה יכול להמשיך ללמוד ספרי ברסלב ולהישאר גוי

כך הוא אומר דבר נורא: יש לנו שלוש מילים שמתחילות באות 'וד', השם הוי"ה, ישראל וירושלים, זה הכוונה של 'עם סגולה', שהוא כנקודת 'סגול' שלוש יו"דים. כשבית המקדש נחרב, אין יותר שלוש, יש רק שתי יו"דים, יהודים נשברים. אומר הקב"ה: 'עמו אנכי בצירי' נשארנו, השם הוי"ה עם ישראל נשאר, עמו אנכי, אני כאן איתך, הקב"ה אומר, עמו אנכי בצירי, הקב"ה נמצא עם כל יהודי, כל יהודי שרוצה לעבוד את הקב"ה.

כל יהודי שרוצה להתעלות, שרוצה ללמוד תורה, יש לו את זה! הקב"ה איתו, הקב"ה נמצא כאן, והקב"ה מלווה אותו. אנו צריכים להאמין בזה, אנו צריכים להתפלל על זה, ואנו צריכים לעמול על זה, אבל את זה אפשר לעשות רק בשמחה.

תשובה - רק מתוך שמחה

הרה"ק מקאסוב זצ"ל כותב ב'אהבת שלום': 'אין ועתה אלא תשובה', אבל תשובה אי אפשר לעשות אלא מתוך שמחה. איפה זה כתוב? בתוכחה! 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה', אי אפשר לעשות תשובה אלא בשמחה.

עצבות היא מום

אני רוצה לחזור בפניכם קטע מהתיקוני זוהר, אולי אתם מכירים את זה, אבל זה תיקוני זוהר נורא. בתיקוני זוהר כתוב, כשעלו לרגל, הביאו קרבנות. האם קרבן יכול להיות בעל מום? לא! האם הכהנים יכלו להיות

אבל זו עוד חצי צרה - הוא אומר - בבית המדרש בלייקווד הייתה 'מלחמת חורמה'... היית צריך לראות את זה! צועקים, קמים, דופקים על השולחן, (מתפלפלים בלימוד) הוא אומר: ממש מלחמת חורמה... אי אפשר ללמוד תורה באופן נורמאלי? אי אפשר...?

לא! - אני אומר לו - יהדות היא מהות מסוימת, זה אופי מסוים, כך זה נראה! הוא נשאר גוי, הוא הולך ללמוד ברסלב כך הלאה...

זה מעשה שהיה. אבל אתה מבין? יהדות היא מהות, זה אופי! זה מגרש את היצר הרע, זה מגרש את השחורים, את מלאכי חבלה! המהות שלנו, האופי שלנו, דרך הלימוד שלנו, דרך התפילה שלנו, 'נשמת' שלנו, הניגון של התורה שלנו, יש לנו מלחמת חורמה! כל כך נהייתי מהמילה הזאת, כבר חזרתי עליה הרבה פעמים. כן, בחורים ואברכים יושבים ולומדים, זו מלחמת חורמה! מלחמה לה' בעמלק! זו תורה! צועקים! מה צועקים? הגוי שואל "למה צועקים? אי אפשר לדבר יפה כשמתווכחים בתוספות?!"... לא! אי אפשר! כי אנחנו במלחמה עם היצר הרע, אנחנו לא יכולים!!!

הקב"ה נמצא עם כל יהודי

הקדוש רבי שמשון מאוסטרפולי זצוק"ל, מביא מדרש על הפסוק 'עמו אנכי בצרה': 'אל תקרא בצרה אלא בצירי'. מה פירוש עמו אנכי בצירי? על

תשובה פירוש, כשאדם אומר להקדוש ברוך הוא, זה אני, ואני הולך לעשות תשובה, ואני הולך ללמוד, להתפלל.

הקנאה שיש לאנשים אחד כלפי השני, לא מאפשרת ללמוד ולהתפלל, היא מביאה לייאוש. קנאה מביאה לייאוש, זו מציאות!

הרה"ק מרוז'ין זצ"ל אמר פעם: כתוב בפסוק 'ויאמר ה' סלחתי כדברך', ראשי התיבות הן 'כוס', וזה בא לרמז שכאשר יהודים שותים 'לחיים' יחד, הקב"ה אומר: סלחתי כדברך.

אבל הרי כתוב 'ויאמר ה' סלחתי כדברך'. מהי התשובה לכך? על כך הוא השיב: כאשר חסידים יושבים יחד ושותים 'לחיים', בסידורים כתוב השם עם שתי יו"דים. כאשר שתי יהודים יושבים יחד באחדות - 'ויאמר סלחתי כדברך', אומר הקב"ה סלחתי.

אחדות פירושה לא לחיות בקנאה מה פירוש יושבים באחדות? האם אתם יכולים להסביר מה פירוש 'יושבים באחדות'? בחורים גדולים עדיין רבים? זה היה טוב בחידור... מה פירוש אחדות? כולם מבינים, אחדות פירושה לא להכות, לא להציק... אגיד לך פירוש חדש שלא חשבת עליו מקודם: פירוש שלא תקנא, שלא תחיה בקנאה! כי אם חיים בקנאה, אי אפשר לאהוב יהודי אחר. אתה יודע... כשהוא טועה בתפילה, אתה הראשון שמעיר לו...

בעלי מומים? לא! האם יהודי היה רשאי להיות בעל מום, כשעלה לרגל? הוא היה רשאי להיות בעל מום.

בזוהר הקדוש כתוב, שהוא לא היה רשאי להיות בעל מום! איזה מום הוא לא היה רשאי שיהיה לו? עצבות! כך אומר התיקוני זוהר, תעינו בתיקוני זוהר דף נח. הרי המנהג לומר תיקוני זוהר באלול...

עצבות היא מום. התיקוני זוהר כותב, שכתוב בפסוק 'כל איש אשר בו מום לא יקרב', מתכוון לעצבות. אם אדם שבור, אם הוא בעצבות, הוא לא בשמחה, אין לו מה לבוא לעלות לרגל, יש לו מום. לכהנים היו מומים בגוף, ואצל הישראלים עצבות היא מום, גם אצל הכהנים והלויים. אם יש עצבות זה מום, זה פגם.

עבדו את השם בשמחה. חשבת פעם, מה זה 'את', היה מספיק אם היה כתוב: 'עבדו ה' בשמחה' למה צריך להיות כתוב 'את השם'? אומר הרה"ק מקאזמיר זצ"ל: 'את' זה 'אלף תיו', תעבוד את הקדוש ברוך הוא בשמחה מאלף עד תיו! כלומר, בכל מצב שאתה נמצא בו בעולם, לא בתנאי, לא אם הכל הולך לי בדיוק כמו שאני רוצה, לא בתנאי אם יש לי את המדרגות.

קנאה היא מניעה לתשובה
קנאה שנאה תאוה וכבוד
מוציאים את האדם מן העולם. לכן אם אדם רוצה לעשות תשובה, לעשות

המומחה הטוב ביותר?... צריך לחיות בשמחה! אדם צריך להכיר במקומו. זהו הניסיון שלנו, כנראה אחד הניסיונות הגדולים ביותר בשנות הבחורות, בשנים המבוגרות זה מתחיל עם כסף וכבוד, אבל זה הניסיון. זו המשמעות של 'תשובה' בדורנו.

משמרת עיניים בדורנו יש לקב"ה אותה הנאה ועונג כמו עבודתם של הצדיקים הקודמים!
אני רוצה לחזור בפניך על אמרה נורא. גיסי [הרב החסיד ר' שמואל אהרן חנניה טענענבוים שליט"א] הדפיס ספר 'ימי מלך' [ג' כרכים]. הוא מביא שם רעיון נפלא שאמר רבינו הקדוש זי"ע, ראיתי את זה עכשיו בפעם הראשונה, וזה דבר נפלא.

הדור שלנו, כל אחד יודע שיש נסיונות, מהו הניסיון הגדול ביותר בדורנו? - שמירת עיניים! הרבי כבר דיבר על זה, כמה שנים קודם... כנראה, הוא ידע מה עתיד לבוא. הוא שאל שאלה: מדוע דורנו נסנסה בשמירת עיניים יותר מכל הדורות הקודמים?

שמע תשובה, תשובה נפלאה, תשובה מן השמים... כי בשר ודם לא יכול לענות על כך תשובה, צריך להיות בעל מדרגה... הוא השיב: פעם היו צדיקים בעלי מדרגה, להקב"ה הייתה הנאה, תענוג, עונג, מעבודת הקודש של הצדיקים הקודמים. אנחנו חיים היום בדור שאין בו צדיקים. מה ייתן להקב"ה נחת רוח, שיהיה שווה לעבודתם של הצדיקים הקודמים? בגלל זה הקב"ה

המגיד הירושלמי רבי שלום שוואדרון זצ"ל סיפר פעם סיפור טוב. הוא היה כהן, שלום הכהן, והיה בן אחר בן של המהרש"ם. הוא סיפר: פעם הוא הגיע לבית מדרש, הזמינו אותו לשאת דרשה בשבת (אצל הליטאים נותנים דרשה לפני קריאת התורה), הזמינו אותו לבית מדרש לתת שיעור לפני הקריאה. נו, הוא נשא דרשה יפה, הקהל הודה ונהנה, הוא היה מגיד נפלא, אני עדיין זוכר אותו. הוא הבין איזו 'עליה' הוא הולך לקבל, הביאו איש חשוב, בעל דרשן? - כהן. לא נתנו לו כהן. מה הייתה ההזדמנות הבאה? אחרון. גם אחרון לא נתנו לו. הייתה לו עוד אחת - מפטיר. גם מפטיר לא קראו לו. ולקינוח, מי שעלה למפטיר קיבל גם מוסף, אפילו למוסף לפני העמוד לא נתנו לו. הוא כבר הרגיש שנעשה קץ להעולם...

הייתה שבת ראש חודש - הוא מספר - והבעל תפילה במקום לומר 'אתה יצרת', החל לומר כרגיל את תפילת מוסף לשבת 'תכנת שבת'. מי היה הראשון מכל הבית המדרש ששם לב שהבעל תפילה לא אומר 'אתה יצרת'?! אני הייתי זה!! הייתי כל כך נרגז, וכל כך נעלב, וכל כך מקנא, שהייתי הראשון ששם לב לכך!... כך הוא אמר פעם בדרשה.

לעקור קנאה זה דרך שמחה
אחדות פירושה: לא לחיות בקנאה! איך אפשר לא לחיות בקנאה?
הרי הוא ראש המדברים? הוא תמיד

בספריו הקדושים כמקור ליסוד זה, זה לשונו: בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו וכו'. עיין בזה במפרשים ואענה גם אני חלקי דלא קאמר שמוליך אותו הקדוש ברוך הוא אלא מוליכין אותו והוא על פי מה שכתבנו בכמה מקומות שכל מחשבה ודיבור ומעשה האדם הנה הוא בורא לו מלאך לפי עניינו אם לטוב אם לרע ועל כן אמר בדרך שאדם רוצה לילך שהרשות בידי האדם ממנו יתברך ברוך הוא שהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים אבל כפי רצונו ודעתו של אדם מוליכין אותו אותן המלאכים הנבראים מאותו רצון ומחשבה אשר בו ומיית ראה מן התורה דכתיב לא תלך עמהם שאמר לו הקדוש ברוך הוא כן וכתוב קום לך אתם וגו' שרצונו ודעתו הרעה לילך אתם הביא ששלח לו הקדוש ברוך הוא מלאך כרצונו ומחשבתו שאמר לו קום לך אתם ואמר דכתיב אנכי ה' אלהיך מלמדך להועיל וגו' כי כל מצוותיו יתברך ברוך הוא אינו מלמדך רק להועיל ולטוב לך אבל מדריךך הוא מלאך שאתה מדריךך בדרך זו תלך כפי דעתך ורצונו ואמר דכתיב אם ללצים הוא יליץ וגו' רצה לומר אם ללצים הוא מוסיף לו לץ דהיינו מלאך כפי ליצנותך ואם לענווים הוא ייתן חן לעצמו מלאך של חן נגדו יתברך ברוך הוא).

בעקבתא דמשיחא נטפס על קירות חלקים בשביל מעט אמונה

אבל הוא גם מביא סיפור נפלא. ר' אברהם יעקב טייטלבוים, חזר על אמרה מהרה"ק מרוז'ין זי"ע, והרבי זי"ע כותב זאת ב'על הגאולה' (אות פה). לאחר שהודפס 'על הגאולה', הוא הגיע לרבי, ואמר לרבי: הרבי כותב אמרה בשמי ב'על הגאולה', והרבי לא מזכיר את זה בשמי? הרבי כותב 'שמעתי מפי תלמידי חכם מפורסם ואיש מהימן', למה הרבי לא כתב את שמי?

אמר הרבי: לא רציתי לצער אותך, אנשים היו אומרים, 'אה אתה סאטמאר'ער'... היו רודפים אחריו, היו מצערים אותך, לא רציתי שיפגעו בך...

נתן לנו את ניסיון של שמירת העיניים, שכאשר יהודי מתחזק, ושומר על עיניו, יש להקב"ה תענוג ונחת רוח, כמו שהיה לו תענוג ונחת רוח מהצדיקים בדורות הקודמים, כך הוא מביא, הוא כותב שם את השם אמרו.

הקב"ה נתן לנו את הניסיונות, לא בגלל שאנחנו דור חלש

אני מאוד אוהב, כשמישהו אומר שזה דור חלש. כשאני נכנס לחתונה בריקוד השני, ראיתם פעם איך הבחורים רוקדים היום ריקוד שני?!... הם לא נותנים לכבות את המוזיק... הזקנים כבר רוצים ללכת למצוה טאנץ, והבחורים, הם רוצים עוד ועוד... כשהייתי בחור לא רקדנו אפילו רבע מזה, וזה כבר הדור החלש! איך נראה הדור החזק?!... למה חלש? במה חלשים? תגיד לי בדיוק... הרבי אומר, זה בכלל לא דור חלש, שאם נתחזק בניסיונות שלנו, יש להקב"ה תענוג ונחת רוח מזה.

לאחר ההתגברות מלווה אותך מלאך קדוש שעוזר להמשיך

יתר על כן הוא מוסיף. כאשר אדם שומר על עצמו, ואינו עובר על 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', נוצר מכך מלאך קדוש מהמצווה, וזה נותן לו כוח להמשיך, ולהתחזק. כמו שאמרנו קודם שלאחר התחזקות עצמית מקבלים מדרגות במתנה. בפעם הראשונה אתה צריך לבד, אם הצלחת, התגברת, עכשיו יהיה לך מלאך שילווה אותך (יש לציין לך את דברי המהרש"א [חידישי אגדות מסכת מכות דף י עמוד ב] שרבינו הקדוש זי"ע מביא את דבריו יותר מעשר פעמים

הקהל התחיל לתת כבוד מלכים ליהודי הזה, אבל הוא לא ידע מה רוצים ממנו.

בלילה אחרי החתונה, או אחרי הסעודה, הם הלכו ליהודי ושאלו: למדתנו רבנו, ספר לנו, מי אתה! הוא ראה שכבר עומדים לתת לו קוויטלעך, אז הוא אמר: טוב, הוא יספר את הסיפור.

הוא סיפר כך: הוא גר בכפר, ולצידי גר שכן, שהשכן מסתובב לעשות מסחר, וכשהוא מסתובב לעשות מסחר - כמו היום שנוסעים לכינע - לכמה שבועות, והוא חוזר. בכל פעם שהוא חוזר, השכנים באים, עושים ברוך הבא גדול, מקבלים אותו יפה, עושים לחיים, שמחים שהוא חזר. פעם לא היה טעלפאן, לא היה שום קשר, כשאדם נסע לכמה שבועות, לא ידעו מה קורה.

פעם אחת חזר שכנו לאחר כמה שבועות ממסע ארוך, והוא נכנס לבית שכנו, לברך את חברו. הוא נכנס לחדר הספרים של חברו, וראה, שחבילת הכסף שחברו הביא מהמסע הארוך, מונחת שם ללא שמירה מיוחדת. הוא לקח את הכסף, והעביר אותו אליו הביתה. הוא לא רצה לגנוב חלילה, הוא רצה ללמד לקח, ללמד את חברו שלא שומרים כסף כך, 'הוא רצה לעשות בדיחה' נקרא לזה...

הוא חשב לעצמו: כשחברו ישאל היכן הכסף, הוא יגיד לו: היי, השארת

אתם שומעים מה קורה?! הרבי שמר עליו! לו זו הייתה זכות אם הרבי היה כותב את זה בשמו, אבל הרבי בענוותנותו חשב, שזה יצער אותו.

מה הייתה האמרה שהרבי מביא? זו אמרה מהרוז'ינער זי"ע, שלפני ביאת המשיח נטפס על קירות חלקים כדי להגיע למעט אמונה, [הרבי לא כותב את לשון 'לטפס על קירות חלקים' הרבי כותב 'תדעו דכמו שירד האש מן השמים לאלוהו בהר הכרמל ולא ירד לנביאי הבעל, בעיקבתא דמשיחא יהיה ההיפך שירד אש מן השמים לנביאי הבעל ויהיו הניסיונות גדולים ועצומים קשים ומרים' אבל העולם אומר את זה בלשון הזה (וכן כתב הרה"ק מתולדות אהרן זי"ע באגרות דברי אמונה עמ' קעח: ספר קול יעקב עמ' רעח בעדות איש מפי איש עד הרה"ק מרוזין זי"ע; שומר אמונים דף ע"ב)] אבל הרבי הוסיף את המילים 'אני אומר לכם את זה, שתדעו להזהר'.

כן! זהו הניסיון שלנו
אני רוצה לספר לך סיפור, מדברים על עשיית תשובה. הבעל שם טוב הקדוש זי"ע הגיע פעם לעיר, הייתה שם חתונה, ובדרך לחופה, או ליד החופה, כשהיה ברחוב, הבעל שם טוב הקדוש ראה סוס ועגלה של יהודי פשוט. הבעל שם טוב הקדוש עצר, והלך אל היהודי, ודיבר איתו משהו, וחזר. אתם יודעים שאנחנו חסידים, כשהבעל שם טוב הקדוש עוצר באמצע חתונה לדבר עם יהודי פשוט, מיד אמרנו, מי זה היה? ל"ו צדיק! אנחנו מיד שם... אם הבעש"ט הקדוש מתכופף ליהודי על סוס ועגלה, הוא ל"ו צדיק!...

היהודי רצה לגנוב, הקב"ה שלח לו מתנה, הבעל שם טוב הקדוש! מה הייתה זכותו? איני יודע! אבל אתה רואה מהסיפור, שמשמים רוצים לעזור לאדם, לשמור על אדם, שיזכה לתשובה שלמה, שלא יגנוב, שלא ייכשל, נותנים לו מתנות. אנחנו רק צריכים לעשות את מה שנכון, אנחנו צריכים ללמוד מוסר, אנחנו צריכים ללמוד חסידות, אנחנו צריכים ללמוד תורה, אנחנו צריכים לשמור זמנים, לשמור על העיניים והפה, אנחנו צריכים לשמור על בין אדם לחברו, אנחנו צריכים לעשות את מה שצריך לעשות, אנחנו צריכים לחיות, עם יותר שמחה, יותר הנאה מעצמנו, מעבודת הקודש שיש ליהודי.

אני רוצה לסיים בסיפור נוסף, עוד לא סיפרתי מספיק סיפורים... הסיפור הזה הוא מוסר השכל מהיצר הרע, במיוחד בזמננו. כשאני מדבר עם בחורים אני מספר את הסיפור הזה.

זה היה בזמנו של הרה"ק מרדכי זי"ע, היה יהודי, כפרי, עני, לא היה לו כסף, עני ואביון. יום אחד נכנסו שני גויים לבעלת הבית, הבעל לא היה בבית, הוא ניסה למצוא פרנסה, והם שאלו אותה, אם היא צריכה שק תפוחי אדמה? כמובן, אבל אין לי כסף לשלם! לא - אומרים הגויים - יש לנו מספיק תפוחי אדמה, למעלה ראש, קחי אותם בסבר פנים יפות!

שבוע לאחר מכן, הגויים הביאו בצל עם טאמעטאס, הם התחילו

אותו לבד, מה חשבת?! ואז יחזיר לו אותו, ויגיד שרק רציתי לעורר אותך... למעשה, החבר הגיע, ובאותו זמן שהיהודי לא עמד שם, כשהוא הגיע, כבר הייתה בהלה, הילדים, האישה, כבר חשדו, כבר צעקו... הוא חשב: עכשיו, באמצע בהלה כזו, לבוא ולהביא את הכסף, זה לא יסתדר. הוא יחכה עוד מעט, כשהכל יירגע.

אבל שום דבר לא נרגע, זה נהיה גרוע יותר ויותר. והחבר רץ במהירות ללוות כסף... בקיצור, במשך זמן רב הכסף כבר אצלו, והוא לא הצליח לשבור את עצמו ולהחזיר אותו, אבל הוא עדיין לא השתמש בכסף, אלא הוא לא הצליח לשבור את עצמו באמצע כל הבהלה, לבוא ולספר לחברו שיש לו את הכסף.

בדיוק היום הוא החליט: כמה זמן הוא יחזיק את הכסף? הוא יעשה עסקים עם הכסף, ואז ישלם לחברו את כל הכסף! היצר הרע כבר סיים את עבודתו.

היום הוא החליט, שהוא יבוא לשאול עצה מן הבעל שם טוב, או שהוא רצה לראות את הבעל שם טוב, אני לא יודע בדיוק. והבעל שם טוב עצר אותו: "בבקשה, תחזיר את הכסף, אל תשתמש בכסף!" עד כאן הסיפור. זה היה הל"ו צדיק...

מה שאני רוצה להדגיש בסיפור הזה - זה שהקב"ה נותן מתנה לאדם!

עסקים... ממחרים, מה שבטוח בטוח, ממחרים... ההוא דרש לחתום בדם מהיד, ובתמימות היא חתמה בדם.

זה היה בחמשה עשר בשבט. היהודי היה חסיד רוז'ין, הוא חשב, שיש לו כזו הרחבה בבית, הוא ישמח את הרבי, בפירות טעימים. בה'אלטער היים' לא היה כמעט פירות בחמשה עשר בשבט...

הרוז'נער נכנס לעריכת השולחן, הוא רואה פירות כל כך יפים. הוא מתיישב וחושב, וקורא: 'הורידו, הורידו מהשולחן!' הגבאי אומר: "לא, יענקל הביא את זה להרבי מהכפר!". הרוז'נער ממשיך: "הורידו!". יענקל הרי לא שאל את הרבי שום שאלה [כבר דברנו למעלה שלא שואלים]. הוא חזר הביתה, הוא שאל את אשתו: "מאיפה יש לך את הפירות? הרבי הוריד אותם מהשולחן!". היא אמרה: אין לה מושג! היא לא סיפרה לו.

הוא אמר: "לא לא לא, אני צריך לחזור להרבי, תספרי מאיפה יש לך את הפירות?".

היא סיפרה את הסיפור עם המכתב.

הוא חזר להרוז'נער, וסיפר זאת להרוז'נער. הרוז'נער נאנח. לאחר מכן אמר הרוז'נער, שביום הבר מצווה יכניסו את הבחור אליו לבית.

להרחיב שם את עסקיהם. היהודים שמחו, יהודים תמימים של פעם, הם לא שאלו 'מה איפה מתי', הם חשבו, שזו מתנה מהקב"ה, הם גם האמינו במתנות מהקב"ה... אבל מהסיפור תראה, שגם היצר הרע מחלק מתנות... אין רק מתנות מהקב"ה.

יום אחד נכנסו הגויים, ואמרו, שאם הם רוצים את כל הפירות והירקות האלה, הם מציבים תנאי אחד, את הילד בן השנים עשרה, כשהוא יגיע לגיל בר מצווה, הם רוצים לקנות אותו ממנה!

היא אמרה להם: אתם לגמרי טיפשים? מבולבלים? משוגעים? אני לא נותנת לכם אף ילד! לא! אין מה לדבר! והגויים הפסיקו להביא את כל הדברים הטובים האלה. אבל כמו שאדם מתרגל ליצר הרע, זה הדבר הגרוע ביותר. היא כבר התרגלה ליצר הרע. הלוואי שיהיה לנו כזה תאוה כשנתרגל לגמרא, להתפלל, שנהיה כל כך מכורים לתורה... כבר שמעתי אדם אומר, שהוא מכור לאלקאהאל, לציגארעטל... שמעת פעם אדם אומר, שהוא מכור לגמרא? למה לא? צריך כן! אבל היצר הרע עובד טוב, ליצר הטוב אין את כל המילים האלה... על כל פנים, הם התגעגעו לכל הדברים הטובים האלה, הם לא יכלו להתאפק.

היא חשבה לעצמה: שוטה שאני, אני אחתום לו, אני אתן לו את הבחור, וכשיגיע היום אני אתקשר למשטרה, תנו לי את הילד... יהודי תמיד עושה

אפשר להיפרד ממנה. צריך את הרוז'ינער שיעשה שבועות, זה מה שאנחנו. אבל שתדע, כשאדם מתחזק, כשאדם לא מפחד מכל הדברים היפים האלה של היצר הרע, הוא שומר על עיניו ופיו, לומד תורה בקדושה ובטהרה - זוהי עשיית תשובה, פשוט לשבת וללמוד, להתפלל. אתה חושב שתשובה זה דבר כל כך נורא? כשאתה אומר 'סלח לנו' שלוש פעמים ביום, תחשוב מה אתה אומר, בפשטות, זוהי עשיית תשובה. כשאתה מכה על חטא, 'אשמנו' בתחנון, תחשוב את המשמעות ותתכוון באמת, ותכיר שזה לא טוב - זו תשובה, השאר זה לעשות, להאמין במדרגות שהקב"ה נותן לאדם, להאמין בכוחות שיש לנו, ולעבוד את הקב"ה באמת.

הקב"ה יעזור, שנזכה באמת, שנוכל ללכת בדרכים הנכונות, בדרכים שהורינו ורבותינו לימדו אותנו. שנזכה, כולכם תהיו גדולי הדור, אתם מכירים! איך נראה גדול הדור כבחור? כך הוא נראה! ... שנזכה כולנו לתשובה שלמה, שנזכה לשנה טובה ומבורכת, אריכות ימים ושנים טובות, שכולם יהיו בריאים וחזקים כל החיים, שלא נדע מצוקות, לא ברוחניות ולא בגשמיות, שהקב"ה יעזור שנזכה לביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו אמן.

ביום הבר מצווה, הרוז'ינער הכניס אותו לחדרו, וסגר את הדלתות והשערים. באמצע שומעים דפיקות, אבל כאלה מכות שחשבו שהבית נופל! הרוז'ינער אמר: "זה שלי, לא שלך, לכו מפנה!". אבל הם אמרו: יש לנו פתק עם חתימה!

זו מלחמה קשה, לא כל כך קל להתגבר על היצר הרע.

הרוז'ינער עשה חכמה. הרוז'ינער אמר להם: אתם יודעים מה? תנו לי קודם לעשן את המקטרת שלי, ואז נראה! הלך הרוז'ינער ושם דבק במקום ששמים טאבאק... הם מחכים, ופתאום הם דופקים. הוא אמר להם: אמרתם שתחכו עד שאסיים לעשן את המקטרת שלי, אני נשבע, לעולם לא אעשן את זה, עכשיו תחכו!

הם נתנו מכה וברחו. הרוז'ינער הציל אותם [המקטרת עדיין קיימת, היא נמצאת אצל יהודי, לא אצל יורש של הרוז'ינער. אחד היורשים היה צריך כסף והוא מכר אותה].

על כל פנים, מה רואים מהסיפור הזה, כך עובד היצר הרע. היצר הרע נותן דברים טובים, והיצר הרע גורם לאהוב אותו, ולהתרגל אליו, ואז כבר אי

א ריכסינג תמוז

לקבל את החיים - במנוחה ע"י אמונה שלום בטחון ושמחה

פרשת שופטים תשפ"ה // שנה ב' // גליון ל"ט

שיעורי כ"ק אדמו"ר מפנים מאירות דסיקסא שליט"א

אור הבוקר

יום א-ב פרשת שופטים תשפ"ה

תמים תהיה עם ה' אלקיך

וברש"י: התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות, ואז תדחה עמו ולחלקו.

המבט הנכון על היסורים

תוכן המאמר: היכי דמי חילול השם? / אם יהודי אינו דבוק בה' וזו חילול השם! / אנהו צריך ליתן על היסורים ולקבלם באהבה / אם אין לו נסיון על מדה שחורה ועצבות הרי הוא עוטה / אף פעם בחייו לא היה נשכר... / בהיסורים מונחים החמים והסדים / אם דואה אדם שייסורים באין עליו – יפשפש במעשיו, שנתאמר בחפשה דרכיו ונתקדשה ונשוכה עד ה' / בלע מדה לא יצא ידי חובתו / צריך לומר 'קבלתי חסרה וזה חצרי ל' / לצאת עם היסורים של חזולת.

היכי דמי חילול השם?

מובן מאליי שהקרייזער רב לא חזר, ואותו איש איים עליו שאם לא יחזור מהפסק, ילשין עליו להממשלה, ויתפסוהו למאסר.

הקרייזער רב לא שעה לדבריו, הוא חי באמונה פשוטה בה' ובתורתו, ואף לא שעה לדבריו כלל.

אותו יהודי היה 'גוזר ומקיים', והלשין את הקרייזער רב להממשלה, ותפסוהו אותו והניחו אותו במאסר הה"י.

הרה"ק רבי יעקב מפשעווארסק זצוק"ל סיפר: פעם אחת ניהל הרה"ק רבי אהרן האלבערשטאם זצ"ל הקרייזער רב בן הרה"ק מצאנז זצ"ל דין תורה, והוציא פסק דין, ואמר מי הוא זכאי בדין ומי הוא חייב בדין, אותו האיש שיצא פסקו לחייב, לא רצה לציית הדין תורה, ולא עוד אלא בא לתבוע מהקרייזער רב שיחזור מפסקו.

הרה"ק מצאנו שמסר נפשו בעד כלל ישראל, לא לן ברשותו פרוטה אחת, כי היה צריך לפזר ממנו לצדקה, הוא מסר נפשו לה' ולכלל ישראל בכל רגע ורגע, אבל אם יהודי יושב בתפיסה כי הוא מקיים התורה, זה אינו חילול השם! אף לא נגע ללבנו נקודה קטנה מזה. חילול השם הוא רק כשאדם אינו דבוק בה'.

הרה"ק מצאנו ידע, שיש דבר כזה שיש יהודי שחי ודבוק בה' ואם יש לו קצת יסורים על קיום התורה, אינו אירע כלום, הוא צריך לקבלו באהבה, והתורה הקדושה כבר ישחרר את הקרייזער רב, התורה הקדושה יגן עליו, אין צריכין לפעול בעד זה.

הוא לא כעס על המוסר, הוא לא נתן לו ההיפך מברכות, הוא לא היה מתעסק במה שיש לקנוס ולענוש את המוסר, הרה"ק מצאנו היה לו דאגה אחד, שאין זה חילול השם, מותר לסבול בעד קיום התורה הקדושה, יכולין לקבל יסורים בעבור שמתנהגין כמו שיהודי צריך להתנהג. חילול השם הוא רק, אם אינו דבוקים בה', כשמדברים לשון הרע ורכילות, כששורין בעצבות ומרה שחורה, כשבווערין בתוך מחלוקת - זהו חילול השם! כי אינו דבוקין בה', אבל אותם שחיים בפנים מאירות אש-בש, אלו

באו החסידים להרה"ק מצאנו והודיע לו מה שאירע עם בנו. הרה"ק מצאנו לא שעה לדבריהם, כאילו לא אירע כלום. הרי בנו פסק דין תורה לאמיתו כמו שכתב בתורה, ולכן נתפס במאסר, ומה כל הרעש?...

החסידים ראו שהרה"ק מצאנו לא שעה לדבריהם, הלכו להרה"ק רבי יהושע מבעלז זי"ע, מחותנו של הרה"ק מצאנו, וביקשו ממנו שיבא להרה"ק מצאנו, ושני הצדיקים יחדיו יפעלו הישועה להקרייזער רב.

אם יהודי אינו דבוק בה' זהו חילול השם!

הרה"ק מבעלזא בא לצאנו. באמצע שיחתו עם הרה"ק מצאנו אמר הרה"ק מבעלז: "זהו שהקרייזער רב יושב במאסר זה גורם חילול

השם"... שאלו הרה"ק מצאנו: מהו החילול השם? בתורה כתיב 'ולא תגורו מפני איש' וכי חילול השם הוא, אם יושבין בתפיסה בשביל קיום התורה?" והרה"ק מצאנו הוסיף לשאול: יוסף הצדיק ישב בתפיסה, וכי היה חילול השם? כשהרה"ק רבי ישראל'טשע מרוזין ישב בתפיסה וכי היה חילול השם בדבר? שמע נא מחותני לדבריי: וכי יודעת מהו פירוש של חילול השם? כשיש מי שבשם ישראל יכונה, והוא אינו דבוק בה', זהו חילול השם!!".

שמע נא מחותני לדבריי: וכי יודעת מהו פירוש של חילול השם? כשיש מי שבשם ישראל יכונה, והוא אינו דבוק בה', זהו חילול השם!!

לעורר רחמים שלא יקבל אפילו שעה וחצי גהינם.

באו המקטריגים וטענו: לא, הוא היה צדיק כל כך, וכל כך עבד על אמונה ובטחון שלא היה לו שום צער מזה, ואינו יכול להינצל מדינה של גהינם מחמת זה, כי הטעם שעניות מציל מגהינם הוא, מכיון שיש לו צער מחמת עניות, אבל הוא הרי לא היה לו צער מזה?!

אמר הרה"ק מראפשיץ: עוד מזל שמלאך אחד בא, ונזכר לו, שפעם אחת יצא אותו צדיק עם אותו מנעל יחידי שהיה להם, והמנעל נסבך באיזה בוך, ואז הוציא הצדיק אנחה אחת, ומזה יש לנו סימן, שאכן הרגיש ביסוריו, רק בכל משך ימי חייו קיבלו באהבה, ופסקו שאכן הוא פטור מגהינם כלל וכלל, ויכול מיד לילך לגן עדן!

פירש בזה הרה"ק מראפשיץ: 'לא תעשון כן לה' אלוהיכם' לא תאמרו לה' הכל הוא טוב, לא, צריכים לפעמים להוציא אנחה, להודיע: רבוש"ע, אני יודע שזהו יסורים, אבל אנו מקבלם באהבה. (ועיין עוד בענין זה בשער יששכר חודש ניסן מאמר אגדתא דפסחא אות מה, שם מביא הסיפור הידוע עם הרה"ק רבי דוד פירקעס זצ"ל עם הבעש"ט זי"ע עיי"ש)

אם אין לו נסיון על מרה שהורה ועצבות הרי הוא שוטה

אין עושין חילול השם, אלו מקדשין את שם ה', אלו מפרסמין את שם ה' בכל העולם כולו.

אנחה צריך ליתן על היסורים ולקבלם באהבה

הרה"ק מראפשיץ זי"ע ישב פעם אחת אצל שלחנו מסובב עם תלמידיו, והיה בדיחא דעתיה. אחר הסעודה נכנס אליו הרה"ק מראדאשיץ זי"ע ושאלו: מפני מה היה הרב כל כך בשמחה בשעת הסעודה היום?.

ענה לו הרה"ק מראפשיץ: נסתלק עתה צדיק גדול, והיו עוברים בבין דין של מעלה על כל מעשיו במשך ימי חייו, הוא קיום את כל התורה, אבל עם כל זה הרי 'אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא', וצדיקים מדקדקין עליהם אפילו כחוט השערה, וחטפו אותו על פגם קטן, ויצא המשפט שצריך ליכנס למשך שעה וחצי לגהינם.

בא הסיגורים וטענו: הרי הוא היה עני, ועניות מציל מגהינם? ומה היה דרגת עניותו? כי לא היה לו אפילו נעלים, היה להם רק זוג אחד של מנעלים, ואיתא בגמרא (שבת קיט) לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו ויקנה נעלים לרגלו, והוא היה חי בעניות כל כך, שלא היה להם רק זוג אחד של נעלים, והוא ובני ביתו שותפו ביניהם במנעלים זה, מי שיצא לחוץ קיבל הנעלים, אבל יותר מזה לא היה לו כלום בביתו, ורצו המלאכי רחמים

וכאן הרי מדברים אחר שעבר שבעה מדורי גהינם בשעת השואה, ואף פעם בחייו לא היה נשבר!

זקני ז"ל המשיך ואמר: "אלא מאי? כשאחד נופל על הארץ, ומקבל מכה, הוא אומר 'אה', מהו פירוש של 'אה'? 'אה' אינו הפירוש שאין לו אמונה ובטחון, הפירוש הוא שהוא הרגיש בהמכה, הקב"ה עשה זאת, ומתחזקים באמונה ובטחון". וממילא לכן הוריד דמעות, לומר, שהקב"ה שלח לו מצב קשה והוא מרגיש אותו.

על כל פנים הרי רואים מזה אותו יסוד. האדם לא ישבר אף פעם כשמרגיש יסורים, וכשהוא אומר להרבוש"ע שקשה לו המצב. אבל אסור לישראל שם, צריכים תיכף להתחזק ולשבח ולהודות לה' שעברו בהצלחה על הנסיון.

[ובדברות קודש בעת רעווה דרעווין בשבוע העבר [פרשת ראה תשפ"ד] סיפר רבינו שליט"א שרביה"ק מסאטמאר זי"ע אחר שנפטר בתו ע"ה בדמי ימיה ל"ע, באמצע ההקפות בשמחת תורה, דקדק על הפסוק 'זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו', כי 'רב טובך', הוא כשהטוב וחסד הוא בגלוי, ובחינת 'צדקתך', הוא כשמידת הדין מתוחה על האדם, וצריך האדם להצדיק דרכי ה' הנסתרים, והחסדים מכוסים, וענין 'יביעו', הוא לשון פחות יותר מהלשון 'ירננו', שהוא ענין של שבח והודאה באופן יותר חזק, ולכאורה היה צריך לכתוב להיפך, שכשהטוב הוא בגלוי צריך לרנן יותר

פעם אחת אמר לי מו"ר הרה"ק מטאהש זצוק"ל באמצע שיחה בינו וביני: אדם שאין לו נסיון לבוא לידי מרה שחורה ועצבות, הרי הוא שוטה! חז"ל אמרו ששוטה אינו מרגיש.

בוודאי שצריך האדם להרגיש יסוריו, צריכין להתפלל ולבכות לה', ותיכף להתחזק. אבל לא שיהיה לאדם גוף קר בלי הרגשים. הרבוש"ע רצה שירגישו בהיסורים כשיש לו לאדם יסורים וקושיים, והאדם צריך להתבונן בזה, אבל מיד אח"כ כשמתחיל אצלו המחשבות של עצבות ומרה שחורה מן היסורים, אז מתחזקים. זהו העבודת הקודש של יהודי, כי האדם צריך להרגיש מה שהקב"ה נתן לנו.

אף פעם בחייו לא היה נשבר...

כמו שהיה מעשה אצל זקני ז"ל [הגה"ק בעל ברכת שמים מקאשוי זצוק"ל] כשישב שבעה אחר בנו שנפטר בחייו, היה לו בן איש צדיק ר' אשר יעקב זצוק"ל, שנפטר בדמי ימיו כשהיה רק ל"ח שנים. באמצע השבעה הגיע לביתו רבנים וגדולים. וזקני ז"ל ירד דמעות באמצע. יצא משם אחד מן הצדיקים מן הניחום אבלים, ואמר: "קאשוי רב נראה קצת נשבר!"...

כשחזרו הדברים שאמר לזקני, אמר: "חלילה וחס נשבר? אסור ליהודי להיות נשבר, יהודי אינו נעשה נשבר, אף פעם בחייו לא הייתי נשבר!".

בעולם האמת, וראיתי בשמים נשמה מגעת לבית דין של מעלה, וישפטו אותו, יעמידו אותה לפני הבית דין של מעלה, וקורין: "תפנו דרך שיוכל לגעת לפני הבית דין של מעלה!".

מספר הרה"ק מנעשכיז: רצייתי מאוד לראות כיצד נראה משפט בשמים, וראיתי כי הראש בין דין קורא: "מי שיודע איזה זכות על הנשמה, איזה דבר טוב שעשה יבוא!". עבר איזה זמן, ואף מלאך מליץ טוב אחד לא הגיע. הוא היה בעל עבירה, ואף מלאך אחד לא היה יכול להליץ טוב עליו. הראש בית דין קרא שוב "מי שיודע איזה דבר רע, עבירות, על הנשמה, יבוא!" אז באו המלאכים השחורים בחבילות גדולות, והניחו על הכף של חוב, והכריע הכף ממש עד למטה. אבל הכף של זכות נשאר ריק.

כל אחד הבין שכאן ישפטו לכף חובה. אבל הראש בין דין לא רצה להתייאש. הוא קרא "אולי יכול אחד להביט למרחק, אולי יש מליץ יושר מרחוק שממשמש ובא ועדיין לא הגיע!". מלאך אחד עמד והביט למרחוק, ואמר, שהוא רואה ממרחק הרבה אין שמלאך אחד הולך, הוא בעל מום, וצולע על רגלו, והוא ממשמש ובא, ויש לו איזה חבילה קטנה. אמר הראש בין דין: "צריכין להמתין אולי יש לו מה להגיד!".

המתינו עד שאותו המלאך הגיע. המלאך הגיע, והניח החבילה על כף הזכות, וירד כף הזכות, וכל העבירות נתעלו למעלה.

על החסדים הגלויים, אבל כשהחסדים המה מחוסים, וכי האיך יכולים לשבח באופן חזק. לזה תירוץ רביה"ק זצ"ל, שאדרבה, כשהאדם נמצא במצב של חסדים מכוסים, והדינים שורים עליו, אז הוא העת שצריכים יותר להתחזק בשבח והודאה לה', אבל כשהחסדים בגלוי, אז סגי אם משבחים רק בבחינת יביעו. ותיכף התחיל רביה"ק לרקוד עם הספר תורה ביתר עז ויתר התלהבות מכל השנים

בהיסורים מונחים רהמים וחסדים

בספר אמת ליעקב מהרה"ק רבי יעקב יצחק שפירא מבלענדוב זצ"ל (בן השרף ממאגלינצא זצ"ל; נכד הרה"ק המגיד מקוזניץ והרבי ר' אלימלך זצ"ל) מספר כדלהלן:

פעם אחת היה להרבנית של הרה"ק מנעשכיז זצ"ל יסורים גדולים בשיניה, באופן נורא. היא הזכיר עצמה לבעלה הרה"ק מנעשכיז כמה פעמים, אבל היסורים לא עברו ממנה. נכנסה בחדר של בעלה, ואמרה לו בתרעומות: באים אליך חולאים גדולים, חולים מסוכנים, אנשים שכבר נראה שיפטרו מן העולם רח"ל, ואתה מתפלל עליהם, ויש להם ישועה. למה אין אתה יכול להתפלל על הרבנית שלך, שהיא עצמה תקבל ישועה, שיסירו ממנה היסורים על שיניה? אי אפשר לסבול עוד!!

אמר לה בזה הלשון: שמע נא לאמרי, פעם אחת כשהייתי דבוק במחשבת, נדמה לי שאני נמצא

שנאמר נהפשה דרכינו ונהקורה ונשובה עד ה'

עוד איתא בספר אמת לעקב:
כשיש לאנשים צער, המה רגילים לומר
'דער אייבערשטער וועט העלפן!'.
בוודאי כל אחד צריך להיות בטוח בה'
ולהתפלל לה' שהוא יעזור לו. אבל
האדם צריך להתבונן מה שאיתא
בגמרא (ברכות ה.) אם רואה אדם
שיסורים באין עליו, 'פשפש במעשיו,
ה' שולח יסורים לרפא את האדם
ברוחניות, שהאדם יהיה במדריגה
גבוהה וקרובה לה'. כשהוא יגיע לעולם
האמת אחר המאה ועשרים שנה יוכל
ליהנות מזיו השכינה. וכשהאדם
מאמין בזה, ואחר כך הוא מתפלל 'אנא
ה' הושיעה נא!' כי הקב"ה רוצה
בתפילת עמו ישראל, אבל הוא מאמין
שזהו יסורים של אהבה, אז הוא רואה
את הישועה.

אבל אם האדם אומר תיכף ומיד
"אנא ה' הושיעה נא!", ואינו מתבונן
למה שלח לו הקב"ה היסורים, שבזה
הוא יתכפר על חטאיו עוונותיו
ופשעיו, וכאילו שאין מרגישים כלום,
ושזה רמז מן השמים לעוררו. הרי
נמצא שהיסורים היה לחינם, ומה לו
לאדם לומר 'אנא ה' הושיעה נא'? זה
אינו טובה להאדם? - כך אמר הרה"ק
מנעשכ"ז.

הקב"ה רוצה להיטב עמך, הקב"ה
הרופא נאמן, הוא רופא. אבל הקב"ה
רוצה שהאדם יתעורר, שהאדם יתבונן

סיים הרה"ק מנעשכ"ז הסיפור
להרבנית: אין נפקא מינא מה הפסק
דין היה, איזה עונשים הוא קיבל, ואיזה
שכר נתנו לו בשמים ה", אבל רציתי
לראות מה היה בתוך החבילה היא
שהוריד את כף הזכות. ושאלתי מה
שהיה שם, ואמרו לו, ששם היה
היסורים שסבל האדם בעולם הזה -
ואמר להרבנית - הרי תראה מה
שפועל היסורים בעולם הזה? ואתה
רוצה שאני יעביר ממך היסורים,
וליטול ממך כל כך עולם הבא?!

אמר הרבנית, שמעתה כבר מקבל
היסורים באהבה!!

נתבונן נא בתוך סיפור הזה: מה היה
עם היסורים? למה לא ענה הרבנית:
'אבל אינני סובל אותה!' 'איני יכול!'
'זה אי אפשר?!'

התשובה לכך הוא: כי אין אנו יכולים
רק אז, כשאנו מביטים על זה כיסורים
נוראים, שאינו מגיע לי, ואין לי שום
ריוח מזה, ואינני רוצה שיהיה לי. אבל
ברגע שהאדם אומר 'טוב ה' לכל
ורחמיו על כל מעשיו', אני מאמין שזה
לטובתי, הקב"ה אני יודע שאתה רוצה
רק להטיב לי! אז יכולים לסבול!
יסורים הוא דבר שהאדם צריך שיוכל
לקבלו, וכפי מה שמקבלים אותה, כך
המה באמת. אם מקבלים אותה
באהבה, מרגישים שמונח בזה רחמים
וחסדים מהקב"ה, אז יכולים לסבול.

**אם רואה אדם
שיסורים באין עליו -
פשפש במעשיו,**

- נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד ה'.

כשיש לנו קושיים ויסורים, אין אנו מאשימים אף אחד. לא אנשים מסביב, ולא שום סיבה בעולם יכול לגרום יסורים וקושיים להאדם רק הקב"ה, שהוא יודע מה שאנו צריכים לפעול בעולם, ומה שעתיד לבוא עלינו בזה העולם ובעולם האמת, והקב"ה רוצה לקרבינו אליו, שיתפללו וילמדו יותר טוב.

בלע מרור לא יצא ידי חובתו

הרה"ק מרוזין זי"ע אמר: צריכין להרגיש היסורים, זה צריך לצער את האדם. הוא מביא ראיה לזה, איתא בגמרא (פסחים קטו): 'בלע מרור לא יצא ידי חובתו' לא יצאו ידי חובתינו אם לא

הרגישו טעם מרור. מוכרחים להרגיש הצער, צריכין לקבל היסורים כמו שהוא, ואחר כך לומר 'רבוש"ע אני מקבלם באהבה!', ואח"כ לבקש מה' שיוציאו ממצב הקשה.

צריכין לומר 'קבלתי המכה וזה היצר לי'

בספר חמדה גנוזה (אות קלו) איתא בשם הרה"ק מצאנז זי"ע, שכשאחד מקבל מכה מאביו, והבן אמר לאביו,

אינני מרגיש אותך, לא היצר לי, הרי הוא מחוצף. לא! צריכים לומר יש לי יסורים מזה, קבלתי המכה, אבי, אתה צדיק בדין! לא אעשה עוד פעם העוולה! כמו כן צריך האדם לקבל היסורים מאהבה מה שהקב"ה שולח אליו. והוא מביא מקור לזה, כתב הרמב"ם (אבל פרק יג הלכה יב): 'כל מי שאינו מתאבל כמו שצו חכמים הרי זה אכזרי, אלא יפחד וידאג ויפשפש במעשיו ויחזור בתשובה, ואחד מבני חבורה שמת תדאג כל

החבורה כולה, כל שלשה ימים הראשונים, יראה את עצמו כאילו חרב מונחת לו על צוארו, ומשלשה ועד שבעה [כאילו היא] מונחת בקרן זווית, מכאן ואילך [כאילו] עוברת כנגדו בשוק, כל זה להכין עצמו ויחזור ויעור משנתו, והרי הוא אומר 'הכיתה אותם ולא חלו' מכלל שצריך להקיץ ולחול'.

אנו צריכים אכן לחיות עם פנים מאירות, באמונה שלום בטחון ושמחה בכל מצב ומצב, אבל בנוגע 'הרגשת היסורים' 'קבלת היסורים' לומר להקב"ה קבלתי ההודעה שלך, אני מבין מה שאתה רוצה ממני, ולהתקרב להקב"ה, זהו יסורים שמביאין טוב וברכה, ואח"כ מתפללים וזה מביא רחמים וחסדים גלויים, והיסורים הולכים מאליהם.

צריכין לקבל היסורים כמו שהוא, ואחר כך לומר 'רבוש"ע אני מקבלם באהבה!', ואח"כ לבקש מה' שיוציאו ממצב הקשה

לצאת עם היסורים של הזולת

מובא בספרי קודש. יש פעם שהקב"ה רוצה ליתן יסורים להאדם, אבל הקב"ה מרחם על האדם, מזמן הקב"ה שיראה איזה עני מרוד, או שישמע בשורה של יסורים, שיראה איזה קושיים, והוא מתבונן בנפשו: למה הייתי צריך לשמוע או לראות את זה? אלא מאי, שהקב"ה רוצה לעוררני ולקרבו אליי. ולא רק שיתבונן בזה, רק אף עוזר את העני ואת אותו שיש לו צער שיצא מצרתו ומהיסורים שלו, מהקושיים שלו. ובזה הוא יוצא, והיסורים שהיו צריכים לבוא עליו, שוב אין צריכים להגיע.

דרך שיהיה, תניח מחשבה רבה בזה, שהקב"ה רוצה ליתן לך רמז של יסורים, שתתעורר מזה, ותקבלו באהבה. ועל ידי כך לא תצטרך לקבל יסורים של ממש, כי מעתה כבר קבלת היסורים מאהבה.

כשיש לו לאדם יסורים, כשיש לו לאדם קושיים, לא יהיה כן לשום אחד, ח"ו שזה יהיה סיבה שיתפללו חלוש יותר, שילמדו חלוש יותר, שיעסקו פחות בעבודת המידות ובהתקרבות להקב"ה - אדרבה ואדרבה! לא להיות לו טענות על אנשים, לא לכעוס על אנשים, ועל שום דבר, ואף לא על עצמו, לא להיות תובע מאחרים, רק להתקרב עצמו להקב"ה.

השי"ת יעזור שיפעלו ישועות, א לעכטיגן תמיד, אמן כן יהי רצון.

וממילא, כשיהודי מבזה אותך, וכשיהודי עושה עוולה נגדך, על איזה

קול פנים מאירות:

שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר מפנים מאירות סיקסא שליט"א

צענטראלע נומער: 845-414-0076 | א"י: 072-370-

1823 | ענגלאנד: 0330-350-3190 | ארגענטינע:

323-346-0673 | אנטווערפן: 5411-2152-7691

מאנטריאל: 438-228-2500

לקבל הגליונות שלנו בכל שבוע, תפנו ל:

gilyonospm@gmail.com

אור לנתיבותי

התועלת שבבלבול

המחשבות (חרדה)

**יהודי אחד שאל: הוא נאבק
בבלבול המחשבות (כך אנו
קוראים את חולי החרדה,
ובלע"ז: ענעקזייעטי), ומכיוון
שאנו מאמינים שהכל לטובה,
הוא רוצה להבין איזו תועלת או
טובה יוצא לאדם מהחרדות
שהוא עובר.**

תשובה: קודם כל, אנחנו לא תמיד יודעים את הטובה הספציפית שהקב"ה מתכוון לנו בכל ניסיון שהוא שולח. אבל במקרה של בלבול המחשבות, יש באמת תועלת עצומה.

כאשר אדם נאבק בבלבול המחשבות ועובד עליה באופן המועיל, משקיע את כל כוחותיו כדי לעזור לעצמו ולהתגבר על המחשבות המטרידות, אדם כזה מתקרב מאוד, מאוד להקב"ה. הוא מקבל אמצעי עצום כיצד לטפל במחשבות זרות. הדרך שבה הוא עובד על בלבול המחשבות מלמדת אותו כיצד להתרחק ולהימנע ממחשבות זרות, ממחשבות שאסור להרהר בהן. ללא ספק יש לו רוח.

יש לו גם רוח נוסף - הוא מתקרב מאוד להבורא. כאשר אדם נאבק ומתאמץ להתפלל, ללמוד, להמשיך בשגרת יומו, והוא נאבק כי הוא רוצה להיות יהודי ישר, יהודי רגוע, קרוב להבורא, לקיים את מצוותיו, ולחנך את ילדיו - כאשר אדם סובל כי זה רצון ה', והוא מקבל זאת באהבה ומבין שזו תכליתו, הוא מתקרב מאוד להבורא.

זה מלמד אדם שהכל הוא עבודת ה', וכל ניסיון שיש - כל הניסיונות, בין בקשיים במחשבה, בדיבור ובמעשה, בכל אופן שאפשר רק לדמיין - בסופו של דבר הוא לטובתם, לקרב אותם להבורא. זה מביא לידי ביטוי את אהבתנו לתורה ולמצוות, מביא לידי ביטוי את געגועינו לתורה ולמצוות ולהקב"ה.

כאשר אנשים חווים בלבול המחשבות ביחסי בין אדם לחברו, הם מתקרבים לאחרים. זה מסיר מרירות ועצבנות. ההשתדלות שאדם משקיע בעבודה על בלבול המחשבות חושפת איזו מתנה נתן לנו הקב"ה: את היכולת להשקיע כוחות בהסרת קנאה, תאוה, כבוד ומחשבות זרות. כיצד להתגבר על קשיים בבין אדם למקום ובבין אדם לחברו. זה לוקח אדם והופך אותו לעובד ה', ומביא אותו למדרגה נעלה של התקרבות להקב"ה.

לכל מי שנאבק בבלבול המחשבות, חייהם אינם חייבים להיות שבורים; להיפך, עליהם להיות שמחים! יש להם מתנה להתעלות, להתקרב, והם לומדים. הם לומדים מניסיונותיהם כיצד לעבוד את ה', כיצד להתפלל, כיצד ללמוד, כיצד לאהוב תפילה ולימוד התורה.

כאשר אדם נתקל בבלבול המחשבות ועובד עליהן, ואחר כך הוא יכול ללמוד, להתפלל, ולקיים מצוות, הוא שם לב שהוא יכול לחנך ילדים, הוא יכול להרוויח פרנסה. זה מעמיד אדם על רגליו, גורם לו להרגיש טוב. הוא הופך לאדם מרומם, אדם שמח ובריא, אדם בחברה. הוא מרגיש טוב בקרב אנשים. זה מביא שמחה, אמונה וביטחון. זה מביא את כל המעלות שאדם צריך ביחסי בין אדם לחברו - שלעיתים קרובות, אילו לא היו לו הניסיונות האלה, הוא לא היה אפילו יודע שהוא פוגע באנשים, או שהוא לא מחובר לאנשים, או שהוא לא מתפלל כראוי. הוא לא היה חש את התחושה המתוקה של "נאבקתי ופרצתי דרך".

כל בלבול המחשבות האלה מביאות קשיים, והופכים אותם לעבודת ה'. מייפים את החיים. המעלות שאדם שנאבק בבלבול המחשבות מקבל לאחר מאמץ הן אין ספור; הכל לטובה. ועלינו להודות להקב"ה שיש לנו את הניסיון הזה ושיש לנו דרך לצאת ממנו.

**יכולים לשמוע תשובות בכל תחומי החיים על קו
המערכת בכפתורים: 551**